

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

ფინანსური ანგარიშგებები

*2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგებები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	8

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	9
2. კომპანიის საოპერაციო გარემო.....	9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა.....	9
4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში.....	24
5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	25
6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	26
7. ძირითადი საშუალებები.....	29
8. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები.....	30
9. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები.....	30
10. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	31
11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	32
12. ნასესხები სახსრები.....	32
13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები.....	33
14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან	33
15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება.....	34
16. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	34
17. ფინანსური ხარჯები	34
18. პირობითი ვალდებულებები	35
19. ფინანსური რისკის მართვა	36
20. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	40
21. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები	41

**Building a better
working world**

EY LLC
Kote Abkhazi Street, 44
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
Fax: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს იუაი
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს-ი“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

კომპანიის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს მმართველობით ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. მმართველობით ანგარიშში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ შეეხება სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა გავცნოთ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

**Building a better
working world**

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 28 სექტემბერი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს-ი“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

კომპანიის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს მმართველობით ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. მმართველობით ანგარიშში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ შეეხება სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა გავეცნოთ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 28 სექტემბერი

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	9,068	8,752
არამატერიალური აქტივები		31	37
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	8	1,732	-
წინასწარ გადახდილი იჯარა		-	1,639
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	6	432	238
სულ გრძელვადიანი აქტივები		11,263	10,666
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი	6	484	269
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	9	6,792	6,781
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	10	2,940	4,274
გადახდილი ავანსები		1,517	465
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		339	-
გაცემული სესხები	20	2,008	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	6,227	867
სულ მიმდინარე აქტივები		20,307	12,656
სულ აქტივები		31,570	23,322
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		22	22
გაუნაწილებელი ზარალი		(2,410)	(4,947)
სულ კაპიტალი		(2,388)	(4,925)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	15,817	17,323
საიჯარო ვალდებულებები	8	186	-
საგარანტიო რეზერვი	6	432	238
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		16,435	17,561
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	6,377	6,537
საიჯარო ვალდებულებები	8	29	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13	701	986
საგარანტიო რეზერვი	6	484	269
ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	18	823	1,177
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები		79	45
საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები, მოგების გადასახადის გარდა		-	113
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	9,030	1,559
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		17,523	10,686
სულ ვალდებულებები		33,958	28,247
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		31,570	23,322

გამოსაცემად დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2019 წლის 28 სექტემბერს.

კობა ბაზაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

9-41 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინასწარ უებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

	შენიშვნა	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	9,068	8,752
არამატერიალური აქტივები		31	37
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	8	1,732	–
წინასწარ გადახდილი იჯარა		–	1,639
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები	6	432	238
სულ გრძელვადიანი აქტივები		11,263	10,666
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი	6	484	269
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	9	6,792	6,781
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	10	2,940	4,274
გადახდილი ავანსები		1,517	465
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		339	–
გაცემული სესხები	20	2,008	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	6,227	867
სულ მიმდინარე აქტივები		20,307	12,656
სულ აქტივები		31,570	23,322
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		22	22
გაუნაწილებელი ზარალი		(2,410)	(4,947)
სულ კაპიტალი		(2,388)	(4,925)
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	15,817	17,323
საიჯარო ვალდებულებები	8	186	–
საგარანტიო რეზერვი	6	432	238
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		16,435	17,561
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	6,377	6,537
საიჯარო ვალდებულებები	8	29	–
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13	701	986
საგარანტიო რეზერვი	6	484	269
ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	18	823	1,177
მოგების გადასახადის მიმდინარე გადასახდელები		79	45
საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები, მოგების გადასახადის გარდა		–	113
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	9,030	1,559
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		17,523	10,686
სულ ვალდებულებები		33,958	28,247
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		31,570	23,322

გამოსაცემად დამტკიცებულია და ხელმოწერილია 2020 წლის 28 სექტემბერს.

კობა ბაზაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
 მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
 (რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2019	2018
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებიდან	14	155,764	130,073
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	15	(146,059)	(120,299)
საერთო მოგება		9,705	9,774
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(3,603)	(3,470)
რელიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები		(1,174)	(450)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		595	412
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(360)	(366)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		5,163	5,900
ფინანსური შემოსავალი		393	149
ფინანსური ხარჯები	17	(2,991)	(2,926)
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		2,565	3,123
მოგების გადასახადის ხარჯი		(34)	–
წლის მოგება		2,531	3,123
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
მთლიანი სრული შემოსავალი		2,531	3,123

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება
 (რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალზე
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	22	(6,893)	(6,871)
წლის მოგება	–	3,123	3,123
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	3,123	3,123
გაცემული ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	–	(1,177)	(1,177)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	22	(4,947)	(4,925)
ფასს 16-ის მიღების ეფექტი (მე-4 შენიშვნა)		6	6
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	22	(4,941)	(4,919)
წლის მოგება	–	2,531	2,531
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	2,531	2,531
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	22	(2,410)	(2,388)

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
(რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2019	2018
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		2,565	3,123
ცვლილებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შეჯერების მიზნით:			
ძირითადი საშუალებების და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა	7, 8	745	688
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია		6	5
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებებისთვის	10	4	112
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული დანაკარგები		(34)	1
საპროცენტო შემოსავალი		(39)	(149)
ფინანსური შემოსავალი თავდებობიდან		(354)	-
საპროცენტო ხარჯი	12, 17	2,313	2,215
საიჯარო ვალდებულებებთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი	8	23	-
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი		613	660
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოფასება წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე		125	151
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		5,967	6,806
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში		1,456	(2,881)
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში		(1,052)	310
ცვლილებები სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(136)	(1,075)
ცვლილება წინასწარ გადახდილ გადასახადში		(339)	-
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში		(220)	(121)
ცვლილებები საგარანტიო რეზერვში		409	507
ცვლილებები გარანტიებთან დაკავშირებულ აქტივში		(409)	(507)
სახელმეკრულებო ვალდებულებების ცვლილება		7,471	(218)
ცვლილებები საგადასახადო დავალიანებებში		(113)	110
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		7,067	(3,875)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		13,034	2,931
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(1,094)	(414)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		186	268
გაცემული სესხები		(2,008)	(5,155)
გაცემული სესხების დაფარვა		-	5,348
მიღებული პროცენტი		39	149
საინვესტიციო საქმიანობაში (გამოყენებული) / მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(2,877)	196
ფინანსური საქმიანობა			
შემოსავალი ნასესხები სახსრებიდან	12	27,251	27,441
ნასესხები სახსრების დაფარვა	12	(29,864)	(28,794)
ფლობილი პროცენტი	12	(2,202)	(2,256)
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის დაფარვა	8	(15)	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(4,830)	(3,609)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		33	1
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა / (შემცირება)		5,360	(481)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	11	867	1,348
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	11	6,227	867

არაფულადი ოპერაციები:

2019 წელს 8 ლარის ღირებულების ძირითადი საშუალებები შეძენილია გადავადების პირობით.

9-41 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

1. შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“ („კომპანია“) საიდენტიფიკაციო ნომერით: 405006461, არის 2001 წლის 26 აპრილს საქართველოში რეგისტრირებული კომპანია. ის საქართველოშია განთავსებული. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. #6.

კომპანია არის „Toyota Motors Corporation“-ის (შემდგომში „ტოიოტა“) ოფიციალური დილერი და მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავს „ტოიოტას“ მარკის ავტომობილების უახლესი მოდელებით, ორიგინალი ავტო ნაწილებით და აქსესუარებით ვაჭრობას, ასევე „ტოიოტას“ მიერ სერტიფიცირებული თანამშრომლების მიერ მაღალი დონის პროფესიონალური მომსახურების გაწევას.

კომპანიის 100%-ის მფლობელია შპს „თეგეტა მოტორსი“ („მშობელი კომპანია“), ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა თემურ კოხოძე.

2. კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანიის საქმიანობა კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები, და სასესხო და კატიპალის ბაზრები არ არის სათანადოდ განვითარებული). თუმცა, ბოლო წლების განმავლობაში, საქართველომ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა, რამაც დადებითად იმოქმედა ქვეყნის ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდწილად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს განვითარებულ ქვეყნებში ბაზრების ვარდნა და ეკონომიკური განვითარების შენელება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგებები (შემდგომში „ფინანსური ანგარიშგებები“) მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბაზის (ბასსს) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, გარდა ახალი და შეცვლილი სტანდარტების გამოყენებისა, რომლებიც მე-4 შენიშვნაშია განხილული.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსურ ანგარიშგებები ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

(ბ) შემოსავალი მომზადებულთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადაა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 90 დღემდე. შემოსავალი აღიარდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც კომპანია მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. კომპანია განსაზღვრავს ამგვარ ოპერაციებში ის პრინციპალის სახით გამოდით, თუ - აგენტის, კლიენტისთვის მისი დაპირების ხასიათიდან გამომდინარე. კომპანიამ დაასკვნა, რომ ის არის პრინციპალი და შემოსავალს ბრუტო სახით აღრიცხავს, თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს, სანამ მათ კლიენტს გადასცემს. კომპანიამ ზოგადად დაასკვნა, რომ ის პრინციპალია შემოსავლების მომტან გარიგებებში, რადგან ის ჩვეულებრივ აკონტროლებს საქონელს მათი კლიენტზე გადაცემამდე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან აღიარდება დროის გასვლის შემდეგ, მომსახურების სრულად დაკმაყოფილების მიმართ პროგრესის შესაფასებლად ამოსავალი მონაცემების მეთოდის გამოყენებით, რადგან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს კომპანიის მიერ მისთვის შეთავაზებულ სარგებელს.

კომპანია განიხილავს არსებობს თუ არა ხელშეკრულებაში სხვა დაპირებებიც, რომლებიც განცალკევებულია შესასრულებელი მოვალეობისგან, რომელზეც უნდა გადანაწილდეს ოპერაციის ფასის ნაწილი. (მაგ. გარანტიები და სხვ.). საქონლის გაყიდვის და მომსახურების გაწევის ოპერაციის ფასის განსაზღვრისას, კომპანია განიხილავს ცვლადი საზღაურების ეფექტებს.

ცვალებადი ანაზღაურება

თუ ხელშეკრულებაში განსაზღვრული საზღაური ცვლად თანხას მოიცავს, კომპანია დაადგენს იმ საზღაურის თანხას, რომელზეც მას აქვს უფლება საქონლის კლიენტზე გადაცემის ან მისთვის მომსახურების გაწევის სანაცვლოდ. ცვალებადი ანაზღაურება განისაზღვრება კონტრაქტის გაფორმებისას და შეზღუდულია, ვიდრე არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ შემოსავლის მნიშვნელოვანი შემობრუნება აღიარებული ერთობლივი შემოსავლის ოდენობით არ მოხდება, როდესაც შესაბამის ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა საბოლოოდ აღმოიფხვრება.

სათადარიგო ნაწილების გაყიდვის რამდენიმე ხელშეკრულება მომხმარებლებს აძლევს დაბრუნების და მოცულობის გამო ფასდაკლების უფლებას. შემოსავალზე უფლებები და მოცულობის გამო ფასდაკლებები ცვლად საზღაურებს წარმოშობს.

მოცულობის გამო ფასდაკლება

კომპანია კონკრეტულ კლიენტებს სთავაზობს მოცულობის გამო რეტროსპექტულ ფასდაკლებას მას შემდეგ, რაც პერიოდის განმავლობაში შეძენილი პროდუქტების რაოდენობა გადააჭარბებს ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ნორმას. ფასდაკლებები გაიქვითება მომხმარებლის კრედიტორული დავალიანებების თანხით. მოსალოდნელი მომავალი ფასდაკლებების ცვლადი საზღაურის შესაფასებლად, კომპანია უმეტესად იყენებს რაოდენობრივ მეთოდს რამდენიმე მოცულობის ნორმის მქონე ხელშეკრულებებისთვის და მოსალოდნელი ფასის მეთოდს - ერთზე მეტი მოცულობის ნორმის მქონე ხელშეკრულებებისთვის. შერჩეული მეთოდი, რომელიც საუკეთესოდ ახდენს ცვლადი საზღაურის თანხის პროგნოზირებას, პირველ რიგში განპირობებულია ხელშეკრულებაში განსაზღვრული მოცულობის ნორმების რაოდენობით. ამის შემდეგ კომპანია იყენებს ცვლადი საზღაურის შეზღუდული შეფასებების მოთხოვნებს და დაბრუნების ვალდებულებას აღიარებს მოსალოდნელ მომავალ ფასდაკლებებზე.

საგარანტიო ვალდებულება

კომპანია ჩვეულებრივ იძლევა გარანტიას დეფექტების გენერალურ რემონტზე და დაზიანებული ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, იმის რწმუნების უზრუნველსაყოფად, რომ გაყიდული პროდუქტები შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ სპეციფიკაციებს. რწმუნების ტიპის გარანტიები აღირიცხება - ბასს 37-ის „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ შესაბამისად.

სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურების პაკეტებად გაყიდვა

კომპანია გასწევს საკუთარ მაღაზიებში შეძენილი სათადარიგო ნაწილების გამოცვლის და სარემონტო მომსახურებებს. ეს მომსახურებები ზოგჯერ ცალკე იყიდება კლიენტებზე ან პაკეტებად, სათადარიგო ნაწილების გაყიდვასთან ერთად. გაწეული მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვების ხელშეკრულებები ორ შესასრულებელ მოვალეობას მოიცავს, რადგან რეალიზებული პროდუქციის გადაცემის და მომსახურების გაწევის დაპირება შესაძლოა იყოს გამორჩეული და ინდივიდუალურად იდენტიფიცირებადი. შესაბამისად, კომპანია გარიგების ფასის განაწილებას ახდენს საქონლის და გაწეული მომსახურებების შესაბამისი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების საფუძველზე. კომპანია აღიარებს შემოსავალს კონკრეტულ მომენტში გაწეული მომსახურებებიდან და მოწყობილობის გაყიდვიდან, შესაბამისი განცალკევებული ფასის შესაბამისად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ გადახდილ საფასურზე. თუ კომპანია კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. კომპანიას არ აქვს სახელშეკრულებო აქტივები.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

დებიტორული დავალიანებები წარმოადგენს კომპანიის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც კომპანიას კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს კომპანიის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც კომპანია გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(გ) ფინანსური შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები

კომპანიის ფინანსურ შემოსავალში და ფინანსურ ხარჯებში შედის:

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯი;
- ▶ საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა ან ზარალი სხვა ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე;
- ▶ სხვა ფინანსური ხარჯები

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი წმინდა საფუძველზე აღირიცხება იმის მიხედვით, უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა შემოსულობის პოზიციაშია, თუ წმინდა ზარალის.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივის შეძენას, მშენებლობას და წარმოებას აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(დ) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ასევე კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება ლარში, რომლის კონვერტაციაც ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმოშობილი სხვაობები ასახულია მოგებაში ან ზარალში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) უცხოური ვალუტა (გაგრძელება)

არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული შემოსულობის და ზარალის აღიარების შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი მუხლები, რომლებიც ისტორიული ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივების ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს შესაბამისი აქტივების, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც კომპანია თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის რამდენიმე წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, კომპანია თითოეულისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

(ე) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მიმდინარე მოგების გადასახადი განაწილებულ მოგებაზე ირიცხება დივიდენდების სახით იმ პარტნიორებზე გადანაწილებულ მოგებაზე, რომლებიც ფიზიკური ან არარეზიდენტი პირები არიან საქართველოში, წმინდა განაწილების 15/85-ზე განაკვეთით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის პარტნიორებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადის დავალიანებები საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგვრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნეს საქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და მოგება-ზარალის ანგარიშგების ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილში აისახება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ“)

შემოსავალი, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვიდან გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც შეუძლებელია ბრუნვიდან გადასახადის, რომლის ვალდებულებაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოიშობა, დაბრუნება საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვიდან გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვიდან გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვიდან გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია როგორც საგადასახადო დავალიანებები, მოგების გადასახადის გარდა ან ავანსად გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, რომლებიც წმინდა სახით აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) გადასახადები (გაგრძელება)

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო საფუძველზე წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის წმინდა დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. შესაბამისად, კომპანია ყველა საგადასახადო დავალიანებასთან ან დებიტორულ დავალიანებებთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს წარადგენს თითოეული საწარმოს მიხედვით, წმინდა საფუძველზე.

(ვ) აქტივებისა და ვალდებულებების მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაცია

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(ზ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო დანახარჯები. სათანადო ნაწილების და სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეძენაზე გაწეულ დანახარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. ავტომობილების თვითღირებულება განისაზღვრება სპეციფიური იდენტიფიცირების საფუძველზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. დანახარჯები მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აგებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი. დაუმთავრებელი მშენებლობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით. თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღრიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად) და მათზე ცვეთა ცალკე ირიცხება, შესაბამისი სასარგებლო გამოყენების ვადის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ძირითადი საშუალებების განკარგვით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებით გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის შედარებით და მოგებაში ან ზარალში აღიარდება სხვა შემოსავალში/სხვა ხარჯში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების დამონტაჟების და მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან აშენებული აქტივების შემთხვევაში, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულებულია და მზად არის გამოსაყენებლად. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებაზე შეფასებული ნარჩენი ღირებულების გამოკლების ზოგით.

ზოგადად, ცვეთის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. იჯარით აღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხებათ საიჯარო პერიოდსა და სასიცოცხლო ვადას შორის უმოკლესი პერიოდით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ კომპანია იჯარის ვადის ბოლოსთვის აქტივზე მფლობელობას მოიპოვებს. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო გამოყენების ვადები მიმდინარე და შედარებადი პერიოდებისთვის იყო შემდეგი:

▶ შენობა-ნაგებობები	50 წელი;
▶ მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	5-დან 7 წლამდე;
▶ საწარმოო და საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვ.	3-დან 8 წლამდე.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. კომპანია თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათი მართვის კომპანიისეულ ბიზნეს-მოდელზე. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს 15-ით („შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“) განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ორგანიზაცია ის საკუთარ ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანიამ აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაში სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში - მე-4 შენიშვნა.
- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები - მე-6 შენიშვნა.
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები - მე-10 შენიშვნა.

კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის კომპანია, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ორ ეტაპზე. კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი არ ჰქონია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება დეფოლტის მოვლენებით გამოწვეული საკრედიტო ზარალისთვის, რაც შესაძლებელია მომდევნო 12 თვის განმავლობაში (12 თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი) კრედიტის ოდენობისთვის, რომელთან მიმართებაშიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, მოთხოვნილია ზარალის რეზერვი საკრედიტო ზარალისთვის, რომელიც მოსალოდნელია დარჩენილ ვადაზე, გადაუხდელობის ვადის მიუხედავად (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანგარიშების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

საკრედიტო ინსტიტუტებში ფლობილი თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო დეპოზიტები), კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 180 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

ალიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) ალიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა, ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადმოცემული აქტივის ალიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გზით. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც ალიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადმოცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხის შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს, უმცირესით.

ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი ალიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, კრედიტორული დავალიანებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების ალიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებს და ნასესხებ სახსრებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

სესხები

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური ხარჯების სახით. ეს კატეგორია ზოგადად ეხება ნასესხებ სახსრებს.

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები

კომპანიის მიერ გაცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებია კონტრაქტები, რომლებიც მოითხოვს გარანტიის მფლობელის ზარალის ანაზღაურებას, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად გადახდის დაგვიანების გამო. ისეთი ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება გარანტიის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯებით. შემდგომში ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებსა და დაგროვებითი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უმაღლესი ოდენობით. მშობელ კომპანია გაცემული ფინანსური თავდებობები აღირიცხება გაუნაწილებელი ზარალის ზრდის სახით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის გაუფასურების დასადგენად მისი წლიური შემოწმება საჭირო, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან კომპანიის აქტივებიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის აღდგენით ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით.

თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ოთხწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებელი აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრულ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ლ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე;
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს კომპანიისთვის. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებშიც მაქსიმალურად გამოიყენება საბაზრო მონაცემები და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემები.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის გადაფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

(მ) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილების საფუძველზე. კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ ის კომპანიაში მფლობელებმა შეიტანეს.

(ნ) ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან დეპოზიტებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია, რაც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან და მოკლევადიანი ანაზღაურებისგან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება კომპანიის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ო) ანარიცხები

ზოგადი ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ასევე შესაძლებელია ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო კონტრაქტის საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯი წარმოდგენილია მოგებაში ან ზარალში, ნებისმიერი ანაზღაურების თანხის გამოკლებით.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსური ხარჯების ნაწილში.

საგარანტიო ანარიცხები და დაკავშირებული აქტივი

კომპანია გასცემს გარანტიებს გენერალური რემონტის და დეფექტური ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, ასევე მწარმოებლის სპეციფიკაციების შეუსაბამო პროდუქტების გამოცვლაზე. ან რწმუნებულების მსგავს გარანტიებთან დაკავშირებული ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც იყიდება პროდუქტი ან კლიენტს გაეწევა მომსახურება. თავდაპირველი აღიარება ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ხდება. გარანტიის თავდაპირველი შეფასებისას, ყოველწლიურად გადაისინჯება დაკავშირებული ხარჯები.

კომპანია განცალკევებით აღიარებს გარანტიასთან დაკავშირებული აქტივს, მწარმოებლისგან საგარანტიო ანაზღაურების უფლების აღრიცხვის მიზნით, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია.

(პ) იჯარა

განსაზღვრება იმისა, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან შეიცავს) თუ არა იჯარას, ხდება იჯარის დასაწყისში, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის (ან აქტივების) გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის (ან აქტივების) გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს აქტივი (ან აქტივები) მკაფიოდ არ არის განსაზღვრული შეთანხმებაში.

2019 წლის 1 იანვრამდე კომპანიას იჯარებისთვის შემდეგი სააღრიცხვო პოლიტიკა ჰქონდა:

კომპანია, როგორც იჯარა

აქტივის კლასიფიცირება ხდება ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად იჯარის საწყისი თარიღით. იჯარა, რომელიც კომპანიას გადასცემს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს, ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება.

ფინანსური იჯარა კაპიტალიზდება იჯარის დაწყებისთანავე იჯარის საწყისი თარიღისთვის საიჯარო ქონების სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახადის დღევანდელ ღირებულებას შორის უმცირესით. საიჯარო გადასახადები ნაწილდება ფინანსურ დანახარჯებსა და საიჯარო ვალდებულებების შემცირებას შორის იმგვარად, რომ წარმოიქმნას მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი ვალდებულების დარჩენილ ნაშთზე. ფინანსური ხარჯების აღიარება ხდება ფინანსური ხარჯების სახით მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

იჯარით გადმოცემული აქტივი ცვდება მისი სასარგებლო გამოყენების მთლიანი ვადის განმავლობაში. ამის მიუხედავად, თუ ნაკლებ სავარაუდოა კომპანიის მიერ საიჯარო ვადის ბოლოსთვის საკუთრების შეძენა, აქტივი ცვდება სავარაუდო სასარგებლო გამოყენების ვადასა და საიჯარო ვადის შორის უმცირესი ვადის განმავლობაში.

საოპერაციო იჯარა არის ისეთი ტიპის იჯარა, რომელიც არ შეიძლება ჩაითვალოს ფინანსურ იჯარად. საოპერაციო იჯარის გადასახდელების აღიარება ხდება საოპერაციო ხარჯად მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(პ) იჯარა (გაგრძელება)

კომპანია, როგორც მოიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

კომპანიამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტი მიიღო - „ფასს 16 - იჯარა“ 2019 წლის 1 იანვრიდან და მისი იჯარებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკა არის შემდეგი:

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. კომპანია საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

(i) გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები

კომპანია აღიარებს გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივი თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, შემდგომ თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და ერგება საიჯარო ვალდებულებების კონკრეტულ გადაფასებას. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმოკლესი პერიოდის განმავლობაში, შემდეგი სახით:

- ▶ მანქანა-დანადგარები 3-დან 15 წლამდე
- ▶ სატრანსპორტო საშუალებები და სხვა მოწყობილობები 3-დან 5 წლამდე

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის კომპანიაზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში (თ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

(ii) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანებები, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა კომპანიის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიას, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას.

რამდენიმე ქონების იჯარა მოიცავს ცვლად გადახდის პირობებს, რომლებიც, თავის მხრივ მაღაზიიდან გენერირებულ გაყიდვებს უკავშირდება. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით (სანამ მათი გაწევა არ ხდება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების საწარმოებლად) იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(პ) იჯარა (გაგრძელება)

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, კომპანია იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშვება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებიც და საიჯარო ვალდებულებებიც განცალკევებული ერთეულების სახით არიან წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(iii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას შენობების, საოფისე ტექნიკის და ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ჟ) საოპერაციო სეგმენტები

საოპერაციო სეგმენტი არის საწარმოს კომპონენტი, რომელსაც უკავია ბიზნესის ისეთი ნაწილი, სადაც ეწევა ხარჯებს და შესაძლებელია შემოსავლის მიღება (იმ შემოსავლის და ხარჯების ჩათვლით, რომელიც დაკავშირებულია იმავე საწარმოს სხვა კომპონენტებთან); რომლის საოპერაციო შედეგებს რეგულარულად იხილავს კომპანიაში საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიმღები მთავარი პირი, ამ სეგმენტზე რესურსების განაწილების შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად და მისი საქმიანობის შედეგების შესაფასებლად; და რომლის შესახებაც არსებობს განცალკევებული ფინანსური ინფორმაცია.

(რ) გარიგებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან ყველა გარიგება ფასდება თვითღირებულებით, თუ სხვა რამეს არ ითვალისწინებს ფასს, მაგალითად ფასს 2 „წილობრივი გადახდა“ ან ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. იმ შემთხვევაში, თუ გარიგებები არ შეიცავს საზღაურს, მაშინ მათი ღირებულება ნულით ფასდება.

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებითი შენიშვნებში

(ა) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

კომპანიამ პირველად გამოიყენა ფასს 16 „იჯარა“. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტის მიღებით გამოწვეული ცვლილებების ხასიათი და ეფექტი ქვემოთ არის აღწერილი.

რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2019 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებებზე. კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფასს 16 - „იჯარა“

ფასს 16 ჩაანაცვლებს ბასს 17-ს „იჯარა“, ფასიკ 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ეს სტანდარტი განსაზღვრავს იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპებს და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-სგან. მეიჯარეები განაგრძობენ იჯარების კლასიფიცირებას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარებად, ბასს 17-ის მსგავსი პრინციპების გამოყენებით. შესაბამისად, ფასს 16 არ აქვს გავლენა იმ იჯარებზე, რომელშიც კომპანია მეიჯარეა.

კომპანიამ მიიღო ფასს 16, მიღების მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. კომპანიამ სტანდარტი გამოიყენა მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღში იჯარებად განისაზღვრა ბასს 17 და ფასიკ 4-ის გამოყენებით. კომპანიამ ასევე გადაწყვიტა გამოეყენებინა აღიარებასთან დაკავშირებული გამონაკლისები საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომლებსაც დაწყების თარიღში აქვთ 12 ან ნაკლები თვე საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას (მოკლევადიანი იჯარა), ასევე საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალფასიანია (დაბალი ღირებულების მქონე აქტივები).

კომპანიის ხელმძღვანელობამ მიიღო გადაწყვეტილება არ მოახდინოს შედარებადი ინფორმაციის გადანგარიშება 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული პერიოდებისთვის და შესაბამისად:

- ▶ შედარებადი ინფორმაცია იჯარების შესახებ განხილულია ბასს 17-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნების შესაბამისად;

2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის ცვლილება აღიარდება კაპიტალში ცვლილებების საბოლოო ფინანსურ ანგარიშგებაში 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის. ამგვარი ცვლილების თანხა კომპანიისთვის წარმოადგენს გაუნაწილებელი მოგების ზრდას 6 ლარის ოდენობით.

ფასს 16-ის მიღების ეფექტი არის შემდეგი:

კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების გავლენა (ზრდა/(კლება)) 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	კომპანია
აქტივები	
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები	1,852
წინასწარ გადახდილი იჯარა	(1,639)
სულ აქტივები	213
კაპიტალი	
გაუნაწილებელი მოგება	6
სულ კაპიტალი	6
ვალდებულებები	
საიჯარო ვალდებულებები	207
სულ ვალდებულებები	207

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებითი შენიშვნებში (გაგრძელება)

(ა) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შესაძლოა შეჯერდეს საიჯარო ვალდებულებებს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგი სახით:

აქტივები	კომპანია
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	635
საშუალო შეწონილი ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი ლარში 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11.0%
დისკონტირებული ჩვეულებრივი საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	270
გამოკლებული: მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული ვალდებულებები	(63)
საიჯარო ვალდებულებები 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	207

სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

2019 წლის 1 იანვარს ამოქმედდა შემდეგი ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები:

- ▶ ფასიკ 23-ის ინტერპრეტაცია: „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“
- ▶ ცვლილებები ფასს 9-ში: ფასს 9-ის საფუძველზე საავანსო გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით, სავალო ინსტრუმენტი შესაძლოა შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით;
- ▶ ცვლილებები ბასს 19-ში: „გეგმის შეცვლა, შეკვეცა ან საბოლოო ანგარიშსწორება“;
- ▶ ცვლილებები ბასს 28-ში: „გრძელვადიანი ინტერესები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“;
- ▶ ყოველწლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 წლების ციკლი - ფასს 3 „საწარმოთა გაერთიანება“, ფასს 11 „ერთობლივი საქმიანობა“, ბასს 12 „მოგებიდან გადასახადები“, ბასს 23 „ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები“.

ამ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებს მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვთ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას შემოღებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

- ▶ ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7-ის ცვლილება - საპროცენტო განაკვეთის შედარების რეფორმა ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ბასს 1 და ბასს 8-ის ცვლილება - „ტერმინის „არსებითი“ განმარტება“ ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლები ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ცვლილებები ფასს 10-სა და ბასს 28-ში „აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის“
- ▶ ფასს 3-ის ცვლილება „საწარმოს განმარტება“, ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან
- ▶ ბასს 1-ის 69-დან 76-მდე პუნქტების ცვლილება - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა (ცვლილება) მოკლე და გრძელვადიანი ვალდებულებების კლასიფიცირების მოთხოვნების განსასაზღვრად.
- ▶ ფასს 16-ის („იჯარა“) ცვლილება - კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო დათმობა (გამოიცა 2020 წლის 28 მაისს) ძალაშია 2020 წლის 1 ივნისიდან.

5. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

- ▶ ფასს 17 - სადაზღვევო ხელშეკრულებები (გამოცემული 2017 წლის 18 მაისს); მათ შორის ფასს 17-ის ცვლილება (გამოცემული 2020 წლის 25 ივნისს) ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ფასს 4-ის („სადაზღვევო ხელშეკრულებები“) ცვლილება - ფასს 19-ის გადადება (გამოცემული 2020 წლის 25 ივნისს) ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ფასს 3-ის („საწარმოთა გაერთიანება“), ბასს 16-ის („ძირითადი საშუალებები“; ბასს 37-ის („ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“) ცვლილება; ცვლილება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ბასს 16 („ძირითადი საშუალებები“) კომპანიას უკრძალავს ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან გამოკვეთოს იმ გასაყიდი ერთეულებიდან მიღებული თანხები, რომლებიც იწარმოება კომპანიის მიერ აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის მომზადების პროცესში. ამის ნაცვლად, კომპანია აღიარებს გაყიდვიდან ამგვარ შემოსავალს და დაკავშირებულ ხარჯებს მოგებაში ან ზარალში; ცვლილება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ბასს 37 („ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“) განსაზღვრავს, რა ხარჯებს ითვალისწინებს კომპანიას ხელშეკრულების ზარალიანობის შეფასებაში. ცვლილება ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ყოველწლიური გაუმჯობესებები უმნიშვნელოდ ცვლიან ფასს 1-ს („ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“), ფასს 9-ს („ფინანსური ინსტრუმენტები“), ბასს 41-ს („სოფლის მეურნეობა“) და ფასს 16-ის („იჯარა“) თანმდევ გამოსახულებებს. ცვლილება ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან.
- ▶ ბასს 1-ის ცვლილება „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“: აქტივების მოკლე ან გრძელვადიანად კლასიფიკაცია (გამოიცა 2020 წლის 23 იანვარს) - ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან (ბასსს-მ გამოსცა წინასწარი პროექტი ძალაში შესვლის თარიღის 2023 წლის 1 იანვრამდე გადასატანად)

მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ კომპანიის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებებში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრება, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებებში ასახულ თანხებზე.

სათადარიგო ნაწილების და მათი გამოცვლის მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვასთან დაკავშირებით შესასრულებელი ვალდებულებების განსაზღვრა

კომპანია გასწევს ნაწილების გამოცვლის მომსახურებებს, რომლებიც გაიყიდება პაკეტებად, კლიენტებზე საქონლის გაყიდვასთან ერთად. გაწეული მომსახურებები წარმოადგენს მომავალში მომსახურებების გადაცემის დაპირებას და ისინი კომპანიასა და კლიენტს შორის შეთანხმებული გაცვლა-გამოცვლის ნაწილს წარმოადგენენ.

კომპანიამ განსაზღვრა, რომ საქონელი და მომსახურებები შესაძლოა განსხვავებული იყოს. ფაქტი, რომ კომპანია რეგულარულად ყიდის საქონელს და მომსახურებას ინდივიდუალურ საფუძველზე იმაზე მეტყველებს, რომ კლიენტმა შესაძლოა ორივედან მიიღოს სარგებელი. შესაბამისად, კომპანიამ გარიგების ფასის ნაწილი გადაანაწილა საქონლის გაყიდვაზე და მომსახურებების გაწევაზე, ფარდობითი ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. კომპანია სახელშეკრულებო ინდივიდუალურ სარეალიზაციო ფასს განსაზღვრავს განსხვავებული საბაზისო საქონლის ან მომსახურების თითოეული შესასრულებელი ვალდებულების ხელშეკრულებაში და გარიგებს ფასს ამგვარი ინდივიდუალური ფასების პროპორციულად ანაწილებს.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები

ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით ძირითადი დაშვებები მომავლის შესახებ, ასევე შეფასების ბუნდოვანების ძირითადი მიზეზები, რომლებმაც შეიძლება მომდევნო ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში მნიშვნელოვანი კორექტივები განაპირობოს, მოცემულია ქვემოთ.

კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზრის პირობების ან გარემოებების ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

კომპანია იყენებს რეზერვების მატრიცას სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცდილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე.

რეზერვების მატრიცა თავდაპირველად ეფუძნება კომპანიის განვლილ ხილულ გადაუხდელობის განაკვეთს. კომპანია მოახდენს მატრიცის დაკალიბრებას საკრედიტო ზარალის გამოცდილების საპროგნოზო ინფორმაციაზე მორგების მიზნით. თითოეულ ანგარიშგების თარიღში, ახლდება წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთები და ანალიზდება ცვლილებები მომავალზე ორიენტირებულ შეფასებებში.

წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთების, საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანაფარდობის შეფასება მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხა მგრძნობიარეა ვითარებების და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობების ცვლილებების მიმართ. კომპანიის საკრედიტო ზარალის განვლილი გამოცდილება და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობები შესაძლოა ასევე არ იყოს მომავალში კლიენტის ფაქტიური დეფოლტირების განმსაზღვრელი. ინფორმაცია კომპანიის სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ მოცემულია მე-10 შენიშვნაში.

საგარანტიო ვალდებულება და აქტივები

ანარიცხი აღიარდება წლის განმავლობაში გაყიდულ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საგარანტიო მოთხოვნებისთვის, ნაწილების შეკეთებისა და გამოცვლის განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ანარიცხი წარმოადგენს მოცულობების დონის, პროდუქციის ასორტიმენტის და შეკეთებისა და გამოცვლის თვითღირებულების წარსული გამოცდილების საფუძველზე განხორციელებულ შეფასებას და ის საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით გაყიდულ საქონელზე კომპანიის ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო თანხების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებას წარმოადგენს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მის ფინანსურ ანგარიშგებებში აღიარა საგარანტიო ანარიცხი 916 ლარის (2018 წ.: 507 ლარი) ოდენობით. კომპანიამ ასევე ასახა შესაბამისი აქტივი 916 ლარის (2018 წ.: 507 ლარი) ოდენობით, შესაბამისი მწარმოებლებისგან ამგვარი საგარანტიო ვალდებულებების ანაზღაურების მისი სახელშეკრულებო უფლების აღიარების მიზნით.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ხელშეკრულებების საიჯარო პირობების განსაზღვრა განახლებული განახლების და შეწყვეტის შესაძლებლობით - კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ მოიჯარეს ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ, ან ნებისმიერი პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, კომპანიას შეუძლია იჯარით აიღოს აქტივები დამატებითი - ერთიდან ოთხ წლამდე ვადით. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების შესაძლებლობით, კომპანია მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. ხელშეკრულების დაწყების თარიღის შემდეგ, კომპანიამ გადააფასა იჯარის ვადას იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომელიც მისი კონტროლის ფარგლებშია ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების შესაძლებლობით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე. კომპანიამ გაითვალისწინა განახლების პერიოდი იჯარის პირობის შემადგენელი ნაწილის სახით, მიწის ნაკვეთების და შენობა-ნაგებობების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის იჯარებისთვის.

კომპანიას ასევე რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება აქვს, რომლებიც შეწყვეტის შესაძლებლობას იძლევა. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის შეწყვეტის შესაძლებლობით, კომპანია მსჯელობას ეყრდნობა. კომპანიას არ აქვს განზრახული გამოიყენოს შეწყვეტის შესაძლებლობა მისი საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის.

საიჯარო ვალდებულებების დასაანგარიშებლად გამოყენებული ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება.

კომპანიას არ შეუძლია იჯარაში შემავალი საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა, შესაბამისად, საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად ის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იყენებს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომლის გადახდაც კომპანიას მოუწევდა გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივის ღირებულების მსგავსი ფასის მქონე აქტივის მისაღებად საჭირო თანხების მსგავსი ვადის და მსგავსი უზრუნველყოფის მქონე სესხის დასაფარად მსგავს ეკონომიკურ გარემოში.

კომპანიამ ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი შეაფასა ემპირიული შემავალი ინფორმაციის (როგორც არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი) გამოყენებით, როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და საჭიროა საწარმოს დამახასიათებელი კონკრეტული შეფასებების გაკეთება.

7. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	საწარმოო და საოფისე აღჭურვილობა და ავტომობილები	სხვა	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა *	სულ
თვითღირებულება	8,229	1,746	837	533	15	11,360
დაგროვილი ცვეთა	(546)	(838)	(448)	(296)	–	(2,128)
საბალანსო ღირებულება						
2017 წლის						
31 დეკემბრისთვის	7,683	908	389	237	15	9,232
შესყიდვები	31	87	292	4	–	414
გასვლები	–	(24)	(225)	–	–	(249)
ცვეთის ხარჯი	(164)	(258)	(162)	(104)	–	(688)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	–	17	26	–	–	43
საბალანსო ღირებულება						
2018 წლის						
31 დეკემბრისთვის	7,550	730	320	137	15	8,752
თვითღირებულება	8,260	1,809	904	537	15	11,525
დაგროვილი ცვეთა	(710)	(1,079)	(584)	(400)	–	(2,773)
საბალანსო ღირებულება						
2018 წლის						
31 დეკემბრისთვის	7,550	730	320	137	15	8,752
შესყიდვები	136	173	765	28	–	1,102
გასვლები	–	(40)	(188)	(1)	–	(229)
ცვეთის ხარჯი	(165)	(236)	(152)	(72)	–	(625)
გაყიდვებზე დაგროვილი ცვეთა	–	40	27	1	–	68
საბალანსო ღირებულება						
2019 წლის						
31 დეკემბრისთვის	7,521	667	772	93	15	9,068
თვითღირებულება	8,396	1,942	1,481	564	15	12,398
დაგროვილი ცვეთა	(875)	(1,275)	(709)	(471)	–	(3,330)
საბალანსო ღირებულება						
2019 წლის						
31 დეკემბრისთვის	7,521	667	772	93	15	9,068

2019 წლის 31 დეკემბრის კომპანიის მიწა, შენობა-ნაგებობები, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა საბალანსო ღირებულებით 8,188 ლარი (2018 წ.: 8,280 ლარი), დაგირავებული იყო ნასესხებ სახსრებზე მესამე პირთა უზრუნველყოფის საგნის სახით (იხილეთ მე-18 შენიშვნაში).

8. გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები

სულ კომპანიის გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები წარმოდგენილია მიწისა და შენობა-ნაგებობების კატეგორიაში.

	2019
თვითღირებულება	2,428
დაგროვილი ცვეთა	(576)
1 იანვრის მდგომარეობით	1,852
ცვეთის ხარჯი	(120)
თვითღირებულება	2,428
დაგროვილი ცვეთა	(696)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,732

ქვემოთ განსაზღვრულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2019
1 იანვრის მდგომარეობით	207
საპროცენტო განაკვეთის გაზრდა	23
გადახდები	(15)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	215
მიმდინარე	29
გრძელვადიანი	186

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები:

	2019
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთის ხარჯი	120
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	23
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	143

9. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდად გამიზნული საქონელი (თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	6,322	6,470
სხვა (თვითღირებულებით):	470	311
სულ სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	6,792	6,781

2019 წლის 31 დეკემბერს კომპანიის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, 6,792 ლარის (2018 წ.: 6,781 ლარი) ოდენობით, დაგირავებული იყო მესამე პირების ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის საგნის სახით (იხილეთ მე-18 შენიშვნა).

10. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	3,007	4,354
სხვა დებიტორული დავალიანებები	42	33
გამოკლებული: სესხის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(109)	(113)
სულ სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები	2,940	4,274

ანალიზი სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით კომპანიისთვის 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	მიმდინარე	31-დან <31 დღე	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	>341 დღე	სულ
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	831	957	398	97	313	453	3,049
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	3	1	1	5	9	90	109
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	0%	5%	3%	20%	4%

დებიტორული დავალიანებების უმრავლესობა 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ არის. ამ დებიტორული დავალიანებების უმრავლესობა 2020 წლის განმავლობაში დაიფარა.

ანალიზი სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მიხედვით კომპანიისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	მიმდინარე	31-დან <31 დღე	31-დან 93 დღემდე	93-დან 186 დღემდე	186-დან 341 დღემდე	>341 დღე	სულ
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	178	2,830	187	762	216	214	4,387
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	7	4	4	33	22	43	113
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	4%	0%	2%	4%	10%	19%	3%

მოდრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში შემდეგია:

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 1 იანვარს	113	70
ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი სტანდარტის მიღების ეფექტი წლის დანარიცხი	-	(49)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოყენება	(4)	(20)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 31 დეკემბერს	109	113

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	5,929	714
შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები	278	7
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	19	8
ფულადი სახსრები გზაში	1	138
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6,227	867

კომპანიის ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ძირითად ნაშთებს ფლობს საქართველოს კომერციულ ბანკში, რომელსაც „Standard and Poor's“-ის და „Fitch“-ის სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული აქვთ BB- რეიტინგი.

მიმდინარე ანგარიშებს ერიცხებოდა წლიური 1%-7%. 2019 წელს. ანაზღაურებზე მიღებულმა საპროცენტო შემოსავალმა 39 ლარი (2018 წ.: 27 ლარი) შეადგინა.

12. ნასესხები სახსრები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ნასესხები სახსრები - ძირითადი	15,817	17,323
გრძელვადიანი ნასესხები სახსრები	15,817	17,323
ნასესხები სახსრები - ძირითადი	6,151	6,419
ნასესხები სახსრები - დარიცხული პროცენტი	226	118
მოკლევადიანი ნასესხები სახსრები	6,377	6,537
სულ ნასესხები სახსრები	22,194	23,860

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული დაუფარავი სესხები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

თავდაპირველი ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის თარიღი	კრედიტორი	დაუფარავი ნაშთი
ლარი	2019	2020-2025	ქართული კომერციული ბანკი	22,194
				22,194

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მიღებული დაუფარავი სესხები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

თავდაპირველი ვალუტა	ხელშეკრულება თარიღი	დაფარვის თარიღი	კრედიტორი	დაუფარავი ნაშთი
აშშ დოლარი	2018	2019-2024	ქართული კომერციული ბანკი	23,859
ლარი	2018	2019	ქართული კომერციული ბანკი	1
				23,860

ინფორმაცია საბანკო სესხებისთვის უზრუნველყოფის საგნის სახით დაგირავებული აქტივების შესახებ და განხილვები ვალდებულებებთან შესაბამისობის თაობაზე მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

12. ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრების მოძრაობა ასე გამოიყურება:

	2019	2018
1 იანვარს	23,860	24,313
შემოსავალი ნასესხები სახსრებიდან	27,251	27,441
საპროცენტო ხარჯი	2,313	2,215
ფლობილი პროცენტი	(2,202)	(2,256)
სესხების დაფარვა	(29,864)	(28,794)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	836	941
31 დეკემბერს	22,194	23,860

13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
დარიცხული სახელფასო ვალდებულება	527	341
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	148	466
დარიცხვა ვალდებულებების და ხარჯებისთვის	–	179
სხვა	26	–
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	701	986

14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან

	2019	2018
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	153,381	128,211
შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან	2,383	1,862
სულ შემოსავალი	155,764	130,073

კომპანიამ აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მე-10 შენიშვნა)	2,940	4,274
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	9,030	1,559

სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. სახელშეკრულებო ვალდებულებები ითვლება კლიენტებისგან მიღებულ საზღაურად და წარმოადგენს კომპანიის ვალდებულებას, ამ კლიენტებს საქონელი გადასცეს.

9,030 ლარის ოდენობით კომპანიის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება მოსალოდნელია 2020 წლის შემოსავლის სახით, რომელიც უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელი შესასრულებელ ვალდებულებებს. 2019 წელს, კომპანიამ შემოსავლის სახით აღიარა 1,559 ლარი, რომელიც საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღრიცხული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებების ნაწილში.

15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება

	2019	2018
დროის კონკრეტულ მონაკვეთში რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	(143,504)	(118,432)
დროის განმავლობაში გაწეული მომსახურების საზღაური:		
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	(1,860)	(1,249)
ცვეთის ხარჯი	(303)	(333)
გამოყენებული სათადარიგო მასალები	(240)	(178)
შესყიდული მომსახურებები	(73)	(60)
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(37)	(28)
სხვა დანახარჯები	(42)	(19)
სულ გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(146,059)	(120,299)

16. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019	2018
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	(1,735)	(1,765)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(423)	(414)
საოფისე ხარჯი	(378)	(316)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(328)	(360)
კომუნალური მომსახურების კომპანიები	(179)	(166)
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთის ხარჯი	(120)	–
პროფესიული მომსახურება	(84)	(87)
სამივლინებო ხარჯი	(65)	(39)
საიჯარო ხარჯი	(64)	(137)
დაცვა-უსაფრთხოება	(40)	(37)
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	(40)	(16)
კომუნიკაციის ხარჯები	(37)	(34)
საბანკო ხარჯები	(28)	(14)
საწვავის ხარჯი	(17)	(3)
სხვა ხარჯები	(65)	(82)
სულ ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(3,603)	(3,470)

17. ფინანსური ხარჯები

	2019	2018
საპროცენტო ხარჯი (მე-12 შენიშვნა)	(2,313)	(2,215)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	(613)	(660)
საკომისიო ხარჯები	(42)	(51)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	(23)	–
სულ ფინანსური ხარჯები	(2,991)	(2,926)

18. პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყების მიერ განსხვავებულად შეიძლება იქნეს გაგებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო უწყების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების დაკისრების უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ საკუთარი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

დაგირავებული აქტივები

ქვემოთ მოცემული აქტივები დაგირავებული იყო ბანკებისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის საგნის სახით (მე-12 შენიშვნა):

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობა-ნაგებობები (მე-7 და მე-12 შენიშვნები)	7,521	7,550
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (მე-7 და მე-12 შენიშვნები)	667	730
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (მე-9 და მე-12 შენიშვნები)	6,792	6,781

გარანტიები

კომპანიამ, მისმა მშობელმა კომპანიამ და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულმა საწარმოებმა თავდებობის ხელშეკრულებები გააფორმეს, ბანკის მიმართ მათი ვალდებულების უზრუნველსაყოფად. კომპანიამ ფინანსური თავდებობა გასცა მშობელი კომპანიის სასარგებლოდ. თავდებობა გამოუთხოვადი რწმუნებულებათა იმისა, რომ კომპანია განახორციელებს გადახდას იმ შემთხვევაში, თუ მისი მშობელი კომპანია ვერ დააკმაყოფილებს ვალდებულებებს. კომპანია არ კისრულობს მესამე პირის თავდებობას.

შემდეგი თავდებობები გაიცა ათასი აშშ დოლარის ოდენობით და ისინი ლარშია წარდგენილი:

ემიტენტი	მოსარგებლე (ბენეფიციარი) – დაკავშირებული მხარეები	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
		რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები	რისკს დაქვემდებარებული ოდენობები
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	შპს „თეგეტა მოტორსი“	49,574	71,586

მომრაობა ფინანსური თავდებობის არის შემდეგი:

	2019	2018
ფინანსური თავდებობები 1 იანვარს	1,177	–
გაცემული ფინანსური თავდებობები	–	1,177
ანარიცხის შემობრუნებიდან აღიარებული შემოსულობა	(354)	–
ფინანსური თავდებობები 31 დეკემბერს	823	1,177

2019 წლის განმავლობაში შპს „თეგეტა მოტორმა“ დაფარა ნასესხები სახსრების ნაწილი, შესაბამისად კომპანიამ გადააფასა თავდებობის ანარიცხი და აღიარა 354 ლარის ოდენობით შემოსულობა. შემოსულობა შესულია ფინანსურ შემოსავალში.

კომპანიის მიერ მიღებული თავდებობა წარმოადგენს შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულების შემადგენელ ნაწილს და, შესაბამისად, ის ცალკე არ აღირიცხება.

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სახელმწიფო ვალდებულებების შესრულება

კომპანიის კონკრეტული გარანტიების საგანს წარმოადგენს, რომლებიც უმეტესად მის საბანკო სესხებს უკავშირდება (იხილეთ მე-12 შენიშვნა). ამ პირობების დაუკმაყოფილებლობას შეიძლება უარყოფითი შედეგები მოყვას კომპანიისთვის, მათ შორის ნასესხები სახსრების თვითღირებულების ზრდა და დეფოლტის შემთხვევის გამოცხადება. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია შეესაბამებოდა ყველა სახელმწიფო ვალდებულებას, გარდა ქართული კომერციული ბანკის სასესხო ხელშეკრულებით განსაზღვრული კონკრეტული ფინანსური ვალდებულებისა, რომლისგანაც კომპანიას მიღებული აქვს ნებართვის წერილი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

19. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება ნასესხები სახსრებისა და სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა კომპანიის საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის. კომპანიას თავისი ოპერაციებიდან პირდაპირ იღებს სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებს და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო, სავალუტო, ლიკვიდურობის და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაქტები ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებდა. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზღაურებებიდან გამომდინარე.

კომპანიის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასების მიხედვით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	2,940	4,274
გაცემული სესხები	2,008	–
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში და ფული გზაში	6,227	867
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	11,175	5,141

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

კომპანიამ შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რომ უზრუნველყოს კონტრაქტების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. ეს მოიცავს სესხის მომსახურების და დებიტორული დავალიანებების ვადების რეგულარულ ანალიზს. კონტრაქტების ლიმიტები დადგინდა საკრედიტო პირობების გამოყენებით. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი კომპანიას საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

გაუფასურების ანალიზი მსხვილი კლიენტებისთვის ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი ანარიცხების მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე. დაანგარიშება ასახავს ვარაუდზე დაფუძნებულ შედეგებს, ფულის დროით ღირებულებას და გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას წარსული მოვლენების, არსებული პირობებისა და სამომავლო ეკონომიკური ვითარების პროგნოზების შესახებ, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არის ხელმისაწვდომი. ზოგადად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები ჩამოიწერება, თუ ისინი ერთ წელზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენენ სამართალგამოყენების საგანს. კომპანია ჩვეულებრივ არ ფლობს უზრუნველყოფის საგნებს ან აკრედიტივებს.

კომპანიის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. აქედან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა შესაბამისად მიიჩნევს ვადიანობის შესახებ და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მე-10 შენიშვნაში წარმოდგენას.

19. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მიმდინარე ანგარიშზე და მოკლევადიან ანაზღაურებზე განთავსებული ფულადი სახსრები

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზღაურები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი დებიტორული დავალიანებების სტატუსიც.

კომპანიას არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ პირ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი ფინანსურ ანგარიშგებებში უკვე აღრიცხული ანაზღაურების მიღმა.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკები წარმოიშობა (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტის ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიკურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

მგრძნობელობა საბაზრო რისკების მიმართ, რომლებიც ქვემოთ არის განსაზღვრული, ეფუძნება კოეფიციენტის ცვლილებას ეხება, ყველა სხვა კოეფიციენტის მუდმივ დონეზე შენარჩუნებით. პრაქტიკაში ეს სავარაუდო არ არის და რამდენიმე კოეფიციენტის ცვლილება შესაძლოა უკავშირდებოდეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ან უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

კომპანია საკრედიტო რისკს გასწევს იქედან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვის და ნასესხები სახსრების ვალუტებს და კომპანიის სამუშაო ვალუტებს შორის. კომპანიის სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო, ფუნტ სტერლინგი და იაპონური იენი. აქედან ყველაზე მნიშვნელოვანია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2019 წლის 31 დეკემბერი			2018 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
აშშ დოლარი	8,905	69	8,974	963	(23,867)	(22,904)
ევრო	65	–	65	188	(20)	168

19. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოგება-ზარალის და საკუთარი კაპიტალის მგრძნობელობა, სავალუტო კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, ჯგუფის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებაში და ხოლო კომპანია ყველა სხვა ცვლადს მუდმივ პოზიციაში შეინარჩუნებს:

	2019	2018
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება	897	(2,290)
აშშ დოლარის 10%-იანი გაუფასურება	(897)	2,290
ევროს 10%-იანი გამყარება	7	17
ევროს 10%-იანი გაუფასურება	(7)	(17)

კომპანიის დაქვემდებარება სავალუტო რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არ არის წარმომადგენლობითი მნიშვნელობის წლის განმავლობაში ტიპური დაქვემდებარებისთვის.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე. ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებაზე, რომლებიც დაყოფილია კატეგორიებად სახელშეკრულებო პროცენტის, გადაფასების და ვადის გასვლის თარიღებიდან უახლესის მიხედვით.

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
ნასესხები სახსრები	22,194	23,860

საანგარიშგებო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთებში შესაძლო გონივრული 100 საპროცენტო პუნქტით ცვლილება გამოიწვევდა 222-ლარიან (2018: 239-ლარიან) ცვლილებას მოგებაში ან ზარალში. ეს ანალიზი ადასტურებს, რომ სხვა ცვლადები, კერძოდ კი უცხოური ვალუტის კურსები, მუდმივ მაჩვენებელზე რჩება.

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

კომპანია უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიონ საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები სამი თვის განმავლობაში. ეს გამოირიცხავს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია; ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს.

ქვემოთ, ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები, რომლებიც მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. როდესაც კრედიტორული დავალიანებების თანხა არ არის ფიქსირებული, ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების გათვალისწინებით. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

19. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული დარჩენილი ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებულ საფუძველზეა წარმოდგენილი, მოიცავს მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულების გავლენას.

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ
ნასესხები სახსრები	419	836	7,541	18,020	3,379	30,195
საიჯარო ვალდებულებები	9	4	17	89	439	558
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	701	–	–	–	–	701
სულ მომავალი გადახდები	1,129	840	7,558	18,109	3,818	31,454

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ
ნასესხები სახსრები	369	768	6,789	15,098	6,232	29,256
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	986	–	–	–	–	986
სულ მომავალი გადახდები	1,355	768	6,789	15,098	6,232	30,242

კომპანიას არ აქვს დასახული ფორმალური მიზანი კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (თორმეტ თვეზე ნაკლები), და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით, უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

ფიქსირებულგანაკვეთიანი ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

20. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2019 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მე-10 შენიშვნა)	–	6	1,699
გაცემული სესხები	2,008	–	–
გადახდილი ავანსები	–	–	60
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები (მე-13 შენიშვნა)	(63)	–	(14)
გასაცემი ხელფასები	–	(238)	–

2018 წლის 31 დეკემბერს, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მე-10 შენიშვნა)	–	7	2,706
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	(240)	–	(1)
გასაცემი ხელფასები	–	(95)	–

სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად მოიცავს კომპანიის მესაკუთრეებთან დაკავშირებულ იურიდიულ და/ან ფიზიკურ პირებს.

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	291	3	52,792
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	43	–	39
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(1,137)	–	(1,631)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(63)	–	–
იჯარის ხარჯი (მე-16 შენიშვნა)	(33)	–	(31)
ხელფასები და პრემიები	–	(432)	–
ფინანსურ თავდებობებზე აღიარებული შემოსავალი	354	–	–

20. ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგების თანხები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საქონლის რეალიზაცია	1,001	49	19,312
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	17	4	156
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(1,201)	–	(2,361)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(37)	–	–
სხვა მომსახურებების შესყიდვა	–	–	(47)
იჯარის ხარჯი (მე-16 შენიშვნა)	(16)	–	–
ხელფასები და პრემიები	–	(513)	–
გაცემული ფინანსური თავდებობის ვალდებულება	(1,177)	–	–

21. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

კოვიდ-19

კორონავირუსის პანდემიის (კოვიდ-19) ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების გამო, მრავალმა ქვეყანამ, მათ შორის საქართველომ საკარანტინო ღონისძიებები გაატარა, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა ბაზრის მოწოდებითა ბიზნეს საქმიანობების დონესა და მასშტაბებზე. მოსალოდნელია, რომ თავად პანდემიამ და მისი შედეგების მინიმიზებისთვის გატარებულმა ღონისძიებებმა შესაძლოა იმოქმედონ სხვადასხვა მრეწველობის კომპანიების საქმიანობებზე. კომპანია პანდემიას აფასებს როგორც არაკორექტირებად მოვლენას ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ, რომლის რაოდენობრივი გავლენა ვერ შეფასდება მოცემული მომენტისთვის ნდობის სათანადო ხარისხით.

კოვიდ-19-ის ეპიდემიის აფეთქების გამო კომპანიის ოპერაციები ნაწილობრივ შეჩერდა, კონკრეტულად აიკრძალა მსუბუქი ავტომობილების რეალიზაცია და შესაბამისად აპრილის თვეში კომპანიის შოურუმში დაკეტილი იყო. მეორეს მხრივ, კომპანია განაგრძობდა ავტომობილების სექტორისთვის მომსახურების გაწევას, რადგან ეს დაშვებული იყო უწყებების მიერ.

იქედან გამომდინარე, რომ კომპანია აკმაყოფილებს ყველა ხსენებულ რეგულაციას და ასევე დანერგილი აქვს დისტანციური მომსახურებები - „ტოიოტა კომფორტი“, რომელიც კომპანიას მისი კლიენტებისთვის მომსახურებების გაწევის შესაძლებლობას აძლევს ყველა შეზღუდვის და რეკომენდაციის გათვალისწინებით. ამასთან, კომპანია ფუნქციონირებადი დარჩა კარანტინის პერიოდში. კომპანიამ მიმდინარე კრიზისული პერიოდი კარგ ფინანსურ პირობად აქცია და გონივრულად მოქმედებდა ეპიდემიის და მასთან დაკავშირებული ვითარების გავლენის შესამსუბუქებლად. წინასწარ ანაზღაურებული მარაგების გამო, კომპანიამ შესძლო საქონლის მისი კლიენტებისთვის მიწოდება და შესაბამისი ადამიანური რესურსების, მაღალი ორგანიზაციული სტანდარტების შენარჩუნება, რამაც კომპანიას რეგულაციებთან და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ყველა სიფრთხილის ზომასთან შესაბამისობა უზრუნველყო.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით, შეზღუდვების უმრავლესობა გაუქმებულია და კომპანიამ სრულად აღადგინა თავისი ოპერაციები. დანარჩენი რეგულაციების გაუქმება უახლოეს მომავალში იგეგმება, რაც ქვეყანას ეკონომიკური საქმიანობების ნორმალურ პირობებში გაგრძელების შესაძლებლობას მისცემს, თუმცა უნდა აღინიშნოს, კოვიდ-19-ის მეორე ტალღის შემთხვევაში, გაურკვევლობის მთლიანი ხარისხი საკმაოდ მაღალია და რთულია შეფასდეს მისი ფაქტორი გავლენა ეკონომიკასა და კომპანიის ბიზნესზე.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2020 წლის 28 სექტემბერს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.

TOYOTA CENTER TEGETA LLC

Financial statements

For the year ended 31 December 2019

Together with independent auditor's report

Contents

INDEPENDENT AUDITOR’S REPORT

FINANCIAL STATEMENTS

Statement of financial position.....	4
Statement of profit or loss and other comprehensive income	5
Statement of changes in equity.....	6
Statement of cash flows	7

NOTES TO FINANCIAL STATEMENTS

1.	Toyota Center Tegeta LLC.....	8
2.	Operating environment of the Company	8
3.	Summary of significant accounting policies.....	8
4.	Changes in accounting policies and disclosures.....	18
5.	New standards and interpretations issued but not yet effective	20
6.	Critical accounting estimates and assumptions	20
7.	Property, plant and equipment.....	22
8.	Right-of-use assets and lease liabilities	22
9.	Inventories	23
10.	Trade and other receivables.....	23
11.	Cash and cash equivalents.....	24
12.	Borrowings.....	24
13.	Trade and other payables	25
14.	Revenue from contract with customers	25
15.	Cost of sales.....	25
16.	General and administrative expenses	26
17.	Finance costs.....	26
18.	Contingencies and commitments	26
19.	Financial risk management.....	27
20.	Balances and transactions with related parties	30
21.	Subsequent events	31

Independent auditor's report

To the Shareholders of Toyota Center Tegeta LLC

Opinion

We have audited the financial statements of Toyota Center Tegeta LLC (hereinafter, the "Company"), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2019, and the statement of comprehensive income, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Company as at 31 December 2019 and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements* section of our report. We are independent of the Company in accordance with the International Ethics Standards Board of Accountants' (IESBA) International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) (IESBA Code), and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other information included in the Company's Annual Report

Other information consists of the information included in the Company's 2019 Management Report, other than the financial statements and our auditor's report thereon. Management is responsible for the other information. The Company's 2019 Management Report is expected to be made available to us after the date of this auditor's report.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon in our report on the audit of the financial statements.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- ▶ Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- ▶ Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- ▶ Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

**Building a better
working world**

- ▶ Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.
- ▶ Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R. Khoroshvili', with a long horizontal line extending to the right.

Ruslan Khoroshvili

On behalf of EY LLC

Tbilisi, Georgia

28 September 2020

Independent auditor's report

To the Shareholders of Toyota Center Tegeta LLC

Opinion

We have audited the financial statements of Toyota Center Tegeta LLC (hereinafter, the "Company"), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2019, and the statement of comprehensive income, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of the Company as at 31 December 2019 and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs).

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements* section of our report. We are independent of the Company in accordance with the International Ethics Standards Board of Accountants' (IESBA) International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) (IESBA Code), and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other information included in the Company's Annual Report

Other information consists of the information included in the Company's 2019 Management Report, other than the financial statements and our auditor's report thereon. Management is responsible for the other information. The Company's 2019 Management Report is expected to be made available to us after the date of this auditor's report.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon in our report on the audit of the financial statements.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRSs, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- ▶ Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- ▶ Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- ▶ Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

- ▶ Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.
- ▶ Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Ruslan Khoroshvili

On behalf of EY LLC

Tbilisi, Georgia

28 September 2020

TOYOTA CENTER TEGETA LLC
Statement of financial position
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Note	31 December 2019	31 December 2018
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	7	9,068	8,752
Intangible assets		31	37
Right-of-use assets	8	1,732	–
Rent prepaid		–	1,639
Warranty related assets	6	432	238
Total non-current assets		11,263	10,666
Current assets			
Warranty related asset	6	484	269
Inventories	9	6,792	6,781
Trade and other receivables	10	2,940	4,274
Prepayments		1,517	465
Taxes, other than income tax		339	–
Loans issued	20	2,008	–
Cash and cash equivalents	11	6,227	867
Total current assets		20,307	12,656
TOTAL ASSETS		31,570	23,322
EQUITY			
Charter capital		22	22
Retained loss		(2,410)	(4,947)
TOTAL EQUITY		(2,388)	(4,925)
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Borrowings	12	15,817	17,323
Lease liabilities	8	186	–
Warranty provision	6	432	238
Total non-current liabilities		16,435	17,561
Current liabilities			
Borrowings	12	6,377	6,537
Lease liabilities	8	29	–
Trade and other payables	13	701	986
Warranty provision	6	484	269
Financial guarantee obligation	18	823	1,177
Current income tax payable		79	45
Tax payables, other than income tax		–	113
Contract liabilities	14	9,030	1,559
Total current liabilities		17,523	10,686
TOTAL LIABILITIES		33,958	28,247
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		31,570	23,322

Approved for issue and signed on 28 September 2020

Koba Bazadze
General Director

Irina Noselidze
Chief Accountant

The accompanying notes on pages 8 to 31 are an integral part of these financial statements.

TOYOTA CENTER TEGETA LLC
Statement of financial position
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Note	31 December 2019	31 December 2018
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	7	9,068	8,752
Intangible assets		31	37
Right-of-use assets	8	1,732	–
Rent prepaid		–	1,639
Warranty related assets	6	432	238
Total non-current assets		11,263	10,666
Current assets			
Warranty related asset	6	484	269
Inventories	9	6,792	6,781
Trade and other receivables	10	2,940	4,274
Prepayments		1,517	465
Taxes, other than income tax		339	–
Loans issued	20	2,008	–
Cash and cash equivalents	11	6,227	867
Total current assets		20,307	12,656
TOTAL ASSETS		31,570	23,322
EQUITY			
Charter capital		22	22
Retained loss		(2,410)	(4,947)
TOTAL EQUITY		(2,388)	(4,925)
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Borrowings	12	15,817	17,323
Lease liabilities	8	186	–
Warranty provision	6	432	238
Total non-current liabilities		16,435	17,561
Current liabilities			
Borrowings	12	6,377	6,537
Lease liabilities	8	29	–
Trade and other payables	13	701	986
Warranty provision	6	484	269
Financial guarantee obligation	18	823	1,177
Current income tax payable		79	45
Tax payables, other than income tax		–	113
Contract liabilities	14	9,030	1,559
Total current liabilities		17,523	10,686
TOTAL LIABILITIES		33,958	28,247
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		31,570	23,322

Approved for issue and signed on 28 September 2020

Koba Bazadze
General Director

Irina Noselidze
Chief Accountant

The accompanying notes on pages 8 to 31 are an integral part of these financial statements.

TOYOTA CENTER TEGETA LLC
Statement of profit or loss and other comprehensive income
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Note	2019	2018
Revenue from contract with customers	14	155,764	130,073
Cost of sales	15	(146,059)	(120,299)
Gross profit		9,705	9,774
General and administrative expenses	16	(3,603)	(3,470)
Selling and distribution expenses		(1,174)	(450)
Other operating income		595	412
Other operating expenses		(360)	(366)
Operating profit		5,163	5,900
Finance income		393	149
Finance costs	17	(2,991)	(2,926)
Profit before income tax		2,565	3,123
Income tax expense		(34)	–
Profit for the year		2,531	3,123
Other comprehensive income		–	–
Total comprehensive income		2,531	3,123

The accompanying notes on pages 8 to 31 are an integral part of these financial statements.

TOYOTA CENTER TEGETA LLC
Statements of changes in equity
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Charter Capital	Retained earnings	Total equity
Balance at 1 January 2018	22	(6,893)	(6,871)
Profit for the year	–	3,123	3,123
Total comprehensive income for the year	–	3,123	3,123
Financial guarantee obligation issued	–	(1,177)	(1,177)
Balance at 31 December 2018	22	(4,947)	(4,925)
Effect of adoption of IFRS 16 (Note 4)		6	6
Balance at 1 January 2019	22	(4,941)	(4,919)
Profit for the year	–	2,531	2,531
Total comprehensive income for the year	–	2,531	2,531
Balance at 31 December 2019	22	(2,410)	(2,388)

The accompanying notes on pages 8 to 31 are an integral part of these financial statements.

TOYOTA CENTER TEGETA LLC
Statements of cash flows
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Note	2019	2018
Operating activities			
Profit before income tax		2,565	3,123
Adjustments to reconcile profit before tax to net cash flows:			
Depreciation of property, plant and equipment and right-of-use assets	7, 8	745	688
Amortization of intangible assets		6	5
Provision for for expected credit losses for trade and other receivables	10	4	112
Loss on disposal of property, plant and equipment		(34)	1
Interest income		(39)	(149)
Finance income of financial guarantee		(354)	–
Interest expense	12, 17	2,313	2,215
Interest expense related to lease liability	8	23	–
Foreign exchange losses		613	660
Write-down of inventories to net realizable value		125	151
Operating cash flows before working capital changes		5,967	6,806
Changes in trade and other receivables		1,456	(2,881)
Changes in prepayments		(1,052)	310
Changes in inventories		(136)	(1,075)
Change in tax prepaid		(339)	–
Changes in trade and other payables		(220)	(121)
Changes in warranty provision		409	507
Changes in warranty related asset		(409)	(507)
Changes in contract liabilities		7,471	(218)
Changes in tax payables		(113)	110
Changes in working capital		7,067	(3,875)
Net cash flows from operating activities		13,034	2,931
Investing activities			
Purchase of property, plant and equipment		(1,094)	(414)
Proceeds from sale of property, plant and equipment		186	268
Loans issued		(2,008)	(5,155)
Repayment of loans issued		–	5,348
Interest received		39	149
Net cash flows (used in) /from investing activities		(2,877)	196
Financing activities			
Proceeds from borrowings	12	27,251	27,441
Repayment of borrowings	12	(29,864)	(28,794)
Interest paid	12	(2,202)	(2,256)
Repayment of interest on lease liabilities	8	(15)	–
Net cash flows used in financing activities		(4,830)	(3,609)
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		33	1
Net increase/(decrease) in cash and cash equivalents		5,360	(481)
Cash and cash equivalents at 1 January	11	867	1,348
Cash and cash equivalents at 31 December	11	6,227	867

Non cash transactions:

In 2019 property, plant and equipment in the amount of GEL 8 was purchased on deferred terms.

The accompanying notes on pages 8 to 31 are an integral part of these financial statements.

1. Toyota Center Tegeta LLC

Toyota Center Tegeta LLC (the “Company”), identification number 405006461, was incorporated on 26 August 2013 and is domiciled in Georgia. The Company is a limited liability company in accordance with Georgian law. The Company’s registered address is #6 University Street, Tbilisi, Georgia.

The Company is official dealer of Toyota Motors Corporation (the Toyota) and its principal activities include the sale of wide range of the Toyota’s latest car models, original auto parts and accessories and high-end professional service carried out by Toyota’s verified workforce.

The Company is fully owned by Tegeta Motors LLC (the “Parent”) and the ultimate controlling party of the Company is Mr. Temur Kokhodze.

2. Operating environment of the Company

The Group’s business is concentrated in Georgia. As an emerging market, Georgia does not possess a well-developed business and regulatory infrastructure that would generally exist in a more mature market economy. Operations in Georgia may involve risks that are not typically associated with those in developed markets, including the risk that the Georgian Lari is not freely convertible outside the country, there are currency exchange fluctuation risks, debt and equity markets are not well developed. However, over the last years Georgia made a number of developments that positively affect the overall investment climate of the country, specifically implementing the reforms necessary to enhance banking, judicial, taxation and regulatory systems. The future stability of the Georgian economy is largely dependent upon these reforms and developments and the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government. The Georgian economy is vulnerable to market downturns and economic slowdowns elsewhere in the developed countries.

3. Summary of significant accounting policies

(a) Basis of preparation

Financial statements of the Company (referred to as “the financial statements”) have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs) as issued by the International Accounting Standards Board (IASB). The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the periods presented, except for application of new and amended standards discussed in Note 4 below.

The financial statements have been prepared on a historical cost basis except for financial assets and financial liabilities that are measured at fair value at initial recognition. The financial statements are presented in Georgian Lari (GEL) and all values are rounded to the nearest thousands, except when otherwise indicated.

(b) Revenue from contracts with customers

Revenue from sale of goods and rendered services

Revenue from sale of goods is recognised at a point in time when control of the goods is transferred to the customer, generally when the goods are handed over to the customers. The normal credit terms are 30 to 90 days upon transfer of the goods. Revenue is recorded at an amount that reflects the consideration to which the Company expects to be entitled in exchange for those goods. The Company determines whether it is a principal or an agent in these transactions by evaluating the nature of its promise to the customer. The Company is a principal and records revenue on a gross basis if it controls the promised goods before transferring them to the customer. The Company has generally concluded that it is the principal in its revenue arrangements, because it typically controls the goods before transferring them to the customer.

Revenue from rendered services is recognised over time, using an input method to measure progress towards complete satisfaction of the service, because the customer simultaneously receives and consumes the benefits provided by the Company.

The Company considers whether there are other promises in the contract that are separate performance obligations to which a portion of the transaction price needs to be allocated. (e.g. warranties, etc.). In determining transaction price for the sale of goods and rendering services the Company considers effects of variable consideration.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(b) Revenue from contracts with customers (continued)

Warranty obligations

The Company typically provides warranties for general repairs of defects or replacement of defected item(s) to provide assurance that the sold products comply with agreed-upon specifications. These assurance type warranties are accounted for under IAS 37 *Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets*.

Bundle sale of spare parts and parts replacement services

The Company provides services in replacing the spare parts bought at its own retail shops or repair services. These services are sometimes sold separately to customers or bundled together with the sale of spare parts. Contracts for bundled sales of rendered services are comprised of two performance obligations because the promises to transfer sold goods and render services are capable of being distinct and separately identifiable. Accordingly, the Company allocates the transaction price based on the relative stand-alone selling prices of the goods and rendered services. The Company recognises revenue from rendering services and sale of equipment at a point in time in accordance with respective standalone price.

Contract balances

Contract assets

A contract asset is the right to consideration in exchange for goods or services transferred to the customer. If the Company performs by transferring goods or services to a customer before the customer pays consideration or before payment is due, a contract asset is recognised for the earned consideration that is conditional. The Company does not have contract assets.

Trade receivables

A receivable represents the Company's right to an amount of consideration that is unconditional (i.e. only the passage of time is required before payment of the consideration is due).

Contract liabilities

A contract liability is the obligation to transfer goods or services to a customer for which the Company has received consideration (or an amount of consideration is due) from the customer. If a customer pays consideration before the Company transfers goods or services to the customer, a contract liability is recognised when the payment is made or the payment is due (whichever is earlier). Contract liabilities are recognised as revenue when the Company performs obligations under the contract.

(c) Finance income and costs

The Company's finance income and finance costs include:

- ▶ Interest income;
- ▶ Interest expense;
- ▶ The foreign currency gain or loss on financial assets and financial liabilities;
- ▶ Other finance costs.

Interest income or expense is recognized using the effective interest method.

Foreign currency gains and losses are reported on a net basis as either finance income or finance costs depending on whether foreign currency movements are in a net gain or net loss position.

Borrowing costs that are not directly attributable to the acquisition, construction or production of a qualifying asset are recognized in profit or loss using the effective interest method.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(d) Foreign currency

The financial statements are presented in GEL, which is also the Company's functional currency. Transactions in foreign currencies are initially recorded at GEL exchange currency spot rates at the date the transaction first qualifies for recognition. Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are translated at the functional currency spot rates of exchange at the reporting date.

Differences arising on settlement or translation of monetary items are recognized in profit or loss.

Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are translated using the exchange rates at the date when the fair value is determined. The gain or loss arising on translation of non-monetary items measured at fair value is treated in line with the recognition of the gain or loss on the change in fair value of the item. Non-monetary items in a foreign currency that are measured based on historical cost are translated using the exchange rate at the date of the transaction.

In determining the spot exchange rate to use on initial recognition of the related assets, expense or income (or part of it) on the derecognition of a non-monetary asset or non-monetary liability relating to advance consideration, the date of the transaction is the date on which the Company initially recognises the non-monetary asset or non-monetary liability arising from the advance consideration. If there are multiple payments or receipts in advance, the Company determines the transaction date for each payment or receipt of advance consideration.

(e) Tax

Current income tax

The annual profit earned by entities other than banks, insurance companies and microfinance organizations is not taxed in Georgia starting from 1 January 2017 current income tax on distributed earnings is levied on profit distributed as dividends to the shareholders that are individuals or non-residents of Georgia at the rate of 15/85 of net distribution. The corporate income tax arising from the payment of dividends is accounted for as a liability and expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid. In certain circumstances, deductions from income tax charge payable are available that are accounted as reduction of income tax expense related to respective distribution. Due to the nature of the Georgian taxation system, no deferred tax assets and liabilities arise for the entities registered in Georgia. Withholding tax payable in respect of dividend distribution to the shareholders of the Company is recognized as deduction from equity in the statement of changes in equity.

Georgian tax legislation also provides for charging corporate income tax on certain transactions that are considered as profit distributions (for example, transactions at non-market prices, non-business related expenses or supply of goods and services free of charge). Taxation of such transactions is accounted similar to operating taxes and is reported as Taxes, other than income tax within general and administrative expenses in profit and loss.

Value added tax ("VAT")

Revenues, expenses and assets are recognised net of the amount of sales tax, except:

- ▶ When the sales tax incurred on a purchase of assets or services is not recoverable from the taxation authority, in which case, the sales tax is recognised as part of the cost of acquisition of the asset or as part of the expense item, as applicable;
- ▶ When receivables and payables are stated with the amount of sales tax included.

The net amount of sales tax recoverable from, or payable to, the taxation authority is included as part of taxes payable, other than income tax or prepaid taxes, other than income tax, that are presented on net basis in the statement of financial position.

Net presentation of tax assets and liabilities

Starting from 1 January 2016 changes were introduced in Georgian legislation on the rules of tax settlement. Based on new rules, Revenue Service of Georgia monitors taxpayers' net indebtedness towards to the State by introducing a consolidated accounts of taxpayer. Therefore, the Company presents assets and liabilities related to all taxes payables or receivables by each entity on a net basis.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(f) Current versus non-current classification

The Company presents assets and liabilities in statement of financial position based on current/non-current classification. An asset as current when it is:

- ▶ Expected to be realised or intended to sold or consumed in normal operating cycle;
- ▶ Held primarily for the purpose of trading;
- ▶ Expected to be realised within twelve months after the reporting period; or
- ▶ Cash or cash equivalent unless restricted from being exchanged or used to settle a liability for at least twelve months after the reporting period.

All other assets are classified as non-current.

A liability is current when:

- ▶ It is expected to be settled in normal operating cycle;
- ▶ It is held primarily for the purpose of trading;
- ▶ It is due to be settled within twelve months after the reporting period; or
- ▶ There is no unconditional right to defer the settlement of the liability for at least twelve months after the reporting period.

The Company classifies all other liabilities as non-current.

(g) Inventories

Inventories are valued at the lower of cost and net realizable value. Net realizable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated selling expenses. The cost of spare parts and other inventories is determined on the weighted average cost basis and includes expenditure incurred in acquiring the inventories and bringing them to their existing location and condition. The cost of vehicles is determined on the specific identification basis.

(h) Property, plant and equipment

Recognition and measurement

Property, plant and equipment is stated at cost, net of accumulated depreciation and impairment losses, if any. Cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition of the asset. The cost of self-constructed assets includes the cost of materials and direct labour, any other costs directly attributable to bringing the asset to a working condition for their intended use, the costs of dismantling and removing the items and restoring the site on which they are located, and capitalised borrowing costs. Purchased software that is integral to the functionality of the related equipment is capitalised as part of that equipment. Construction in progress is stated at cost, net of accumulated impairment losses, if any. When parts of an item of property, plant and equipment have different useful lives, they are accounted for as separate items (major components) of property, plant and equipment and depreciated separately based on their specific useful lives. Likewise, when a major inspection is performed, its cost is recognised in the carrying amount of the plant and equipment as a replacement if the recognition criteria are satisfied. All other repair and maintenance costs are recognised in the statement of profit and loss as incurred.

Any gain or loss on disposal of an item of property, plant and equipment is determined by comparing the proceeds from disposal with the carrying amount of property, plant and equipment, and is recognised net within other income/other expenses in profit or loss.

Depreciation

Items of property, plant and equipment are depreciated from the date that they are installed and are ready for use, or in respect of internally constructed assets, from the date that the asset is completed and is ready for use. Depreciation is based on the cost of an asset less its estimated residual value.

Depreciation is generally recognised in profit or loss on a straight-line basis over the estimated useful lives of each part of an item of property, plant and equipment, since this most closely reflects the expected pattern of consumption of the future economic benefits embodied in the asset. Leased assets are depreciated over the shorter of the lease term and their useful lives unless it is reasonably certain that the Company will obtain ownership by the end of the lease term. Land is not depreciated.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(h) Property, plant and equipment (continued)

The estimated useful lives of significant items of property, plant and equipment for the current and comparative periods are as follows:

▶ Buildings	50 years;
▶ Machinery and equipment	5-7 years;
▶ Office fixtures, vehicles and others	3-8 years.

Depreciation methods, useful lives and residual values are reviewed at each reporting date and adjusted if appropriate.

(i) Financial instruments

A financial instrument is any contract that gives rise to a financial asset of one entity and a financial liability or equity instrument of another entity.

(i) Financial assets

Initial recognition and measurement

Financial assets are classified at initial recognition, as subsequently measured at amortised cost, fair value through other comprehensive income (OCI), and fair value through profit or loss. The Company determines the classification of its financial assets at initial recognition.

The classification of financial assets at initial recognition depends on the financial asset's contractual cash flow characteristics and the Company's business model for managing them. With the exception of trade receivables that do not contain a significant financing component or for which the Company has applied the practical expedient, the Company initially measures a financial asset at its fair value plus, in the case of a financial asset not at fair value through profit or loss, transaction costs. Trade receivables that do not contain a significant financing component or for which the Company has applied the practical expedient are measured at the transaction price determined under IFRS 15 revenue from contracts with customers.

In order for a financial asset to be classified and measured at amortised cost or fair value through OCI, it needs to give rise to cash flows that are 'solely payments of principal and interest (SPPI)' on the principal amount outstanding. This assessment is referred to as the SPPI test and is performed at an instrument level.

The Company's business model for managing financial assets refers to how it manages its financial assets in order to generate cash flows. The business model determines whether cash flows will result from collecting contractual cash flows, selling the financial assets, or both.

All regular way purchases and sales of financial assets are recognised on the trade date i.e. the date that the Company commits to purchase or sell the asset. Regular way purchases or sales are purchases or sales of financial assets that require delivery of assets within the period generally established by regulation or convention in the marketplace.

Subsequent measurement

For purposes of subsequent measurement, financial assets are classified in four categories:

- ▶ Financial assets at amortised cost (debt instruments);
- ▶ Financial assets at fair value through OCI with recycling of cumulative gains and losses (debt instruments);
- ▶ Financial assets designated at fair value through OCI with no recycling of cumulative gains and losses upon derecognition (equity instruments);
- ▶ Financial assets at fair value through profit or loss.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(i) Financial instruments (continued)

Financial assets at amortised cost (debt instruments)

This category is most relevant to the Company. The Company measures financial assets at amortised cost if both of the following conditions are met:

- ▶ The financial asset is held within a business model with the objective to hold financial assets in order to collect contractual cash flows; and
- ▶ The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

Financial assets at amortised cost are subsequently measured using the effective interest (EIR) method and are subject to impairment. Gains and losses are recognised in profit or loss when the asset is derecognised, modified or impaired.

The Company's financial assets at amortised cost includes trade and other receivables.

Impairment of financial assets

Further disclosures related to impairment of financial assets are also provided in the following notes:

- ▶ Changes in accounting policies and disclosures – Note 4.
- ▶ Significant accounting judgments, estimates and assumptions – Note 6.
- ▶ Trade receivables – Note 10.

The Company recognises an allowance for expected credit losses (ECLs) for all debt instruments not held at fair value through profit or loss. ECLs are based on the difference between the contractual cash flows due in accordance with the contract and all the cash flows that the Company expects to receive, discounted at an approximation of the original effective interest rate. The expected cash flows will include cash flows from the sale of collateral held or other credit enhancements that are integral to the contractual terms.

ECLs are recognised in two stages. For credit exposures for which there has not been a significant increase in credit risk since initial recognition, ECLs are provided for credit losses that result from default events that are possible within the next 12-months (a 12-month ECL). For those credit exposures for which there has been a significant increase in credit risk since initial recognition, a loss allowance is required for credit losses expected over the remaining life of the exposure, irrespective of the timing of the default (a lifetime ECL).

For trade receivables, the Company applies a simplified approach in calculating ECLs. Therefore, the Company does not track changes in credit risk, but instead recognises a loss allowance based on lifetime ECLs at each reporting date. The Company has established a provision matrix that is based on its historical credit loss experience, adjusted for forward-looking factors specific to the debtors and the economic environment.

For funds held in credit institutions (cash and cash equivalent, bank deposits), the Company calculated ECLs based on the 12-month ECL. The 12-month ECL is the portion of lifetime ECLs that results from default events on a financial instruments that are possible within 12 month after the reporting date. However, when there has been a significant increase in credit risk since origination, the allowance will be based on the lifetime ECL.

The Company considers a financial asset in default when contractual payments are 180 days past due. However, in certain cases, the Company may also consider a financial asset to be in default when internal or external information indicates that the Company is unlikely to receive the outstanding contractual amounts in full before taking into account any credit enhancements held by the Company. A financial asset is written off when there is no reasonable expectation of recovering the contractual cash flows. Subsequent recoveries of amounts previously written off decrease the charge for impairment of financial assets in the profit or loss.

Derecognition

A financial asset (or, where applicable, a part of a financial asset or part of a Company of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Company's statement of financial position) when:

- ▶ The rights to receive cash flows from the asset have expired; or
- ▶ The Company has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Company has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Company has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(i) Financial instruments (continued)

When the Company has transferred its rights to receive cash flows from an asset or has entered into a pass-through arrangement, it evaluates if, and to what extent, it has retained the risks and rewards of ownership. When it has neither transferred nor retained substantially all of the risks and rewards of the asset, nor transferred control of the asset, the Company continues to recognise the transferred asset to the extent of its continuing involvement. In that case, the Company also recognises an associated liability. The transferred asset and the associated liability are measured on a basis that reflects the rights and obligations that the Company has retained.

Continuing involvement that takes the form of a guarantee over the transferred asset is measured at the lower of the original carrying amount of the asset and the maximum amount of consideration that the Company could be required to repay.

Financial liabilities

Initial recognition and subsequent measurement

Financial liabilities are classified, at initial recognition, as financial liabilities at fair value through profit or loss, loans and borrowings, payables, or as derivatives designated as hedging instruments in an effective hedge, as appropriate.

All financial liabilities are recognised initially at fair value and, in the case of loans and borrowings and payables, net of directly attributable transaction costs.

The Company's financial liabilities as at 31 December 2019 and 2018 include trade and other payables and borrowings.

Subsequent measurement

The measurement of financial liabilities depends on their classification, as described below:

Loans and borrowings

This is category most relevant to the Company. After initial recognition, borrowings are subsequently measured at amortized cost using the EIR method. Gains and losses are recognised in profit or loss when the liabilities are derecognised as well as through the EIR amortized process.

Amortized cost is calculated by taking into account any discount or premium on acquisition and fees or cost that are an integral part of the EIR. The EIR amortisation is included as finance costs in the statement of profit or loss. This category generally applies to borrowings.

Financial guarantee contracts

Financial guarantee contracts issued by the Company are those contracts that require a payment to be made to reimburse the holder for a loss it incurs because the specified debtor fails to make a payment when due in accordance with the terms of a debt instrument. Those financial guarantee contracts, which are integral part of the related loan agreements, are recognised initially as a liability at fair value, adjusted for transaction costs that are directly attributable to the issuance of the guarantee. Subsequently, the liability is measured at the higher of the best estimate of the expenditure required to settle the present obligation at the reporting date and the amount recognised less cumulative amortisation. Financial guarantees issued to the Parent are accounted as an increase of retained loss.

Derecognition

A financial liability is derecognised when the obligation under the liability is discharged or cancelled or expires.

When an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability, and the difference in the respective carrying amounts is recognised in the income statement.

Offsetting of financial instruments

Financial assets and liabilities are offset and the net amount is reported in the statement of financial position when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(j) Impairment of non-financial assets

The Company assesses, at each reporting date, whether there is an indication that an asset may be impaired. If any indication exists, or when annual impairment testing for an asset is required, the Company estimates the asset's recoverable amount. An asset's recoverable amount is the higher of an asset's or cash-generating unit's (CGU) fair value less costs to sell and its value in use. Recoverable amount is determined for an individual asset, unless the asset does not generate cash inflows that are largely independent of those from other assets or Company's assets. When the carrying amount of an asset or CGU exceeds its recoverable amount, the asset is considered impaired and is written down to its recoverable amount.

In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. In determining fair value less costs to sell, recent market transactions are taken into account.

If no such transactions can be identified, an appropriate valuation model is used. These calculations are corroborated by valuation multiples, quoted share prices for publicly traded companies or other available fair value indicators.

The Company bases its impairment calculation on detailed budgets and forecast calculations, which are prepared the Company bases its impairment calculation on detailed budgets and forecast calculations, which are prepared separately for each of the Company's CGUs to which the individual assets are allocated. These budgets and forecast calculations generally cover a period of four years. For longer periods, a long-term growth rate is calculated and applied to project future cash flows after the fifth year.

Impairment losses of continuing operations, including impairment on inventories, are recognised in the profit or loss in expense categories consistent with the function of the impaired asset.

An assessment is made at each reporting date to determine whether there is an indication that previously recognised impairment losses no longer exist or have decreased. If such indication exists, the Company estimates the asset's or CGU's recoverable amount. A previously recognised impairment loss is reversed only if there has been a change in the assumptions used to determine the asset's recoverable amount since the last impairment loss was recognised. The reversal is limited so that the carrying amount of the asset does not exceed its recoverable amount, nor exceed the carrying amount that would have been determined, net of depreciation, had no impairment loss been recognised for the asset in prior years. Such reversal is recognized in the statement of comprehensive income unless the asset is carried at revalued amount, in which case, the reversal is treated as revaluation increase.

(k) Fair value measurement

The Company measures financial instruments at fair value less cost to sell at initial recognition. Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The fair value measurement is based on the presumption that the transaction to sell the asset or transfer the liability takes place either:

- ▶ In the principal market for the asset or liability;
- ▶ In the absence of a principal market, in the most advantageous market for the asset or liability

The principal or the most advantageous market must be accessible to the Company. The fair value of an asset or a liability is measured using the assumptions that market participants would use when pricing the asset or liability, assuming that market participants act in their economic best interest.

The Company uses valuation techniques that are appropriate in the circumstances and for which sufficient data are available to measure fair value, maximizing the use of relevant observable inputs and minimizing the use of unobservable inputs.

All assets and liabilities for which fair value is measured or disclosed in the financial statements are categorized within the fair value hierarchy, described as follows, based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole:

- ▶ Level 1 – quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities;
- ▶ Level 2 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable;
- ▶ Level 3 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

For assets and liabilities that are recognised in the financial statements on a recurring basis, the Company determines whether transfers have occurred between levels in the hierarchy by re-assessing categorization (based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole) at the end of each reporting period.

For the purpose of fair value disclosures, the Company has determined classes of assets and liabilities on the basis of the nature, characteristics and risks of the asset or liability and the level of the fair value hierarchy as explained above.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(l) Charter capital

The amount of the Company's charter capital is defined by the Company's charter. The changes in the Company's charter shall be made only based on the decision of the Company's owners. The charter capital is recognized by the Company to the extent that it was contributed by the owners to the Company.

(m) Cash and short-term deposits

Cash and short-term deposits in the statement of financial position comprise cash at banks and on hand and short-term deposits with a maturity of three months or less, which are subject to an insignificant risk of changes in value.

For the purpose of the statement of cash flows, cash and cash equivalents consist of cash and short-term deposits, as defined above, net of outstanding bank overdrafts as they are considered an integral part of the Company's cash management.

(n) Provisions

General provisions

Provisions are recognised when the Company has a present obligation (legal or constructive) as a result of a past event, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation and a reliable estimate can be made of the amount of the obligation. When the Company expects some or all of a provision to be reimbursed, for example, under an insurance contract, the reimbursement is recognised as a separate asset, but only when the reimbursement is virtually certain. The expense relating to a provision is presented in the profit or loss net of any reimbursement.

If the effect of the time value of money is material, provisions are discounted using a current pre-tax rate that reflects, when appropriate, the risks specific to the liability. When discounting is used, the increase in the provision due to the passage of time is recognised as a finance cost.

Warranty provisions and related asset

The Company provides warranties for general repairs and replacement of defected item(s) and for replacement of products with non-conformity with manufacturer's specifications. Provisions related to these assurance-type warranties are recognized when the product is sold or the service is provided to the customer. Initial recognition is based on historical experience. The initial estimate of warranty-related costs is revised annually.

The Company separately recognizes the warranty related asset to record its right for the warranty reimbursement from the manufacturer, when the reimbursement is virtually certain.

(o) Leases

Determining whether an arrangement contains a lease

The determination of whether an arrangement is (or contains) a lease is based on the substance of the arrangement at the inception of the lease. The arrangement is, or contains, a lease if fulfilment of the arrangement is dependent on the use of a specific asset (or assets) and the arrangement conveys a right to use the asset (or assets), even if that asset is (or those assets are) not explicitly specified in an arrangement.

Before 1 January 2019 the Company had the following accounting policy for leases:

Company as a lease

A lease is classified at the inception date as a finance lease or an operating lease. A lease that transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the Company is classified as a finance lease.

Finance leases are capitalised at the commencement of the lease at the inception date fair value of the leased property or, if lower, at the present value of the minimum lease payments. Lease payments are apportioned between finance charges and reduction of the lease liability so as to achieve a constant rate of interest on the remaining balance of the liability. Finance charges are recognised in finance costs in the statement of profit or loss.

A leased asset is depreciated over the useful life of the asset. However, if there is no reasonable certainty that the Company will obtain ownership by the end of the lease term, the asset is depreciated over the shorter of the estimated useful life of the asset and the lease term.

An operating lease is a lease other than a finance lease. Operating lease payments are recognised as an operating expense in the statement of profit or loss on a straight-line basis over the lease term.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(o) Leases (continued)

Company as a lessor

Leases in which the Company does not transfer substantially all the risks and rewards of ownership of an asset are classified as operating leases. Rental income arising is accounted for on a straight-line basis over the lease terms and is included in revenue in the statement of profit or loss due to its operating nature. Initial direct costs incurred in negotiating and arranging an operating lease are added to the carrying amount of the leased asset and recognised over the lease term on the same basis as rental income. Contingent rents are recognised as revenue in the period in which they are earned.

The Company has adopted new accounting standard “IFRS 16 – leases“ from 1 January 2019 and accounting policy for leases are as follows:

Company as a lessee

The Company applies a single recognition and measurement approach for all leases, except for short-term leases and leases of low-value assets. The Company recognizes lease liabilities to make lease payments and right-of-use assets representing the right to use the underlying assets.

(i) Right-of-use assets

The Company recognizes right-of-use assets at the commencement date of the lease. The right-of-use asset is initially measured at cost, and subsequently at cost less any accumulated depreciation and impairment losses, and adjusted for certain remeasurements of lease liabilities. The cost of right-of-use assets includes the amount of lease liabilities recognized, initial direct costs incurred, and lease payments made at or before the commencement date less any lease incentives received. Right-of-use assets are depreciated on a straight-line basis over the shorter of the lease term and the estimated useful lives of the assets, as follows:

- ▶ Plant and machinery 3 to 15 years
- ▶ Motor vehicles and other equipment 3 to 5 years

If ownership of the leased asset transfers to the Company at the end of the lease term or the cost reflects the exercise of a purchase option, depreciation is calculated using the estimated useful life of the asset. Right of use assets are subject to impairment. Refer to the accounting policies in section (l) impairment of non-financial assets.

(ii) Lease liabilities

At the commencement date of the lease, the Company recognizes lease liabilities measured at the present value of lease payments to be made over the lease term. The lease payments include fixed payments (including in-substance fixed payments) less any lease incentives receivable, variable lease payments that depend on an index or a rate, and amounts expected to be paid under residual value guarantees. The lease payments also include the exercise price of a purchase option reasonably certain to be exercised by the Company and payments of penalties for terminating the lease, if the lease term reflects the Company exercising the option to terminate.

Some property leases contain variable payment terms that are linked to sales generated from a store. Variable lease payments that do not depend on an index or a rate are recognized as expenses (unless they are incurred to produce inventories) in the period in which the event or condition that triggers the payment occurs.

In calculating the present value of lease payments, the Company uses its incremental borrowing rate at the lease commencement date because the interest rate implicit in the lease is not readily determinable. After the commencement date, the amount of lease liabilities is increased to reflect the accretion of interest and reduced for the lease payments made. In addition, the carrying amount of lease liabilities is remeasured if there is a modification, a change in the lease term, a change in the lease payments (e.g., changes to future payments resulting from a change in an index or rate used to determine such lease payments) or a change in the assessment of an option to purchase the underlying asset.

Both, the right-of-use assets as well as lease liabilities have been presented as a separate line items in the statement of financial position.

(iii) Short-term leases and leases of low-value assets

The Company applies the short-term lease recognition exemption to its short-term leases of buildings, office fixtures and vehicles (i.e., those leases that have a lease term of 12 months or less from the commencement date and do not contain a purchase option). It also applies the lease of low-value assets recognition exemption to leases of office equipment that are considered to be low value. Lease payments on short-term leases and leases of low value assets are recognised as expense on a straight-line basis over the lease term.

3. Summary of significant accounting policies (continued)

(o) Leases (continued)

Company as a lessor

Leases in which the Company does not transfer substantially all the risks and rewards of ownership of an asset are classified as operating leases. Rental income arising is accounted for on a straight-line basis over the lease terms and is included in revenue in the statement of profit or loss due to its operating nature. Initial direct costs incurred in negotiating and arranging an operating lease are added to the carrying amount of the leased asset and recognised over the lease term on the same basis as rental income. Contingent rents are recognised as revenue in the period in which they are earned.

(p) Operating segments

An operating segment is a component of a Group that engages in business activities from which it may earn revenues and incur expenses (including revenues and expenses related to transactions with other components of the same Group); whose operating results are regularly reviewed by the chief operating decision maker to make decisions about resources to be allocated to the segment and assess its performance, and for which discrete financial information is available.

(q) Transactions with entities under common control

All transactions with entities under common control are measured at cost, unless otherwise required by different IFRS such as IFRS 2 Share-based Payment or IFRS 9 Financial Instruments: Recognition and Measurement. In the cases when transactions do not include consideration, they are measured at zero.

4. Changes in accounting policies and disclosures

(a) New and amended standards and interpretations

The Company applied IFRS 16 Leases for the first time. The nature and effect of the changes as a result of adoption of this new accounting standard is described below.

Several other amendments and interpretations apply for the first time in 2019, but do not have an impact on the financial statements. The Company has not early adopted any standards, interpretations or amendments that have been issued but are not yet effective.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 replaces IAS 17 Leases, IFRIC 4 Determining whether an Arrangement contains a Lease, SIC-15 Operating Leases-Incentives and SIC-27 Evaluating the Substance of Transactions Involving the Legal Form of a Lease. The standard sets out the principles for the recognition, measurement, presentation and disclosure of leases and requires lessees to recognize most leases on the balance sheet.

Lessor accounting under IFRS 16 is substantially unchanged from IAS 17. Lessors will continue to classify leases as either operating or finance leases using similar principles as in IAS 17. Therefore, IFRS 16 does not have an impact for leases where the Company is the lessor.

The Company adopted IFRS 16 using the modified retrospective method of adoption with the date of initial application of 1 January 2019. The Company applied the standard only to contracts that were previously identified as leases applying IAS 17 and IFRIC 4 at the date of initial application. The Company also elected to use the recognition exemptions for lease contracts that, at the commencement date, have a lease term of 12 months or less and do not contain a purchase option (short-term leases), and lease contracts for which the underlying asset is of low value (low-value assets).

The management of the Company decided not to restate the comparative information for the period beginning 1 January 2019 and hence:

- ▶ The comparative information on leases is disclosed in accordance with classification and measurements requirements of IAS 17;

The adjustment to the opening balance of retained earnings as at 1 January 2019 is recognized in the statement of changes of equity for the year ended 31 December 2019. The amounts of such adjustment for the Company are increase of retained earnings in the amount of GEL 6.

4. Changes in accounting policies and disclosures (continued)

(a) New and amended standards and interpretations (continued)

The effect of adopting IFRS 16 is, as follows:

Impact on the consolidated statement of financial position as of 1 January 2019 of the Company (increase/(decrease)):

	COMPANY
ASSETS	
Right-of-use assets	1,852
Rent prepaid	(1,639)
TOTAL ASSETS	213
EQUITY	
Retained earnings	6
TOTAL EQUITY	6
LIABILITIES	
Lease liabilities	207
TOTAL LIABILITIES	207

The lease liabilities as at 1 January 2019 can be reconciled to the operating lease commitments as of 31 December 2018, as follows:

Assets	COMPANY
Operating lease commitments as at 31 December 2018	635
Weighted average incremental borrowing rate in GEL as at 1 January 2019	11.0%
Discounted operating lease commitments as at 1 January 2019	270
Less:	
Commitments relating to short-term leases	(63)
Lease liabilities as at 1 January 2019	207

Other standards and interpretations

The following new or amended standards and interpretations that became effective on 1 January 2019:

- ▶ IFRIC Interpretation 23: Uncertainty over Income Tax Treatment;
- ▶ Amendments to IFRS 9: Prepayment Features with Negative Compensation Under IFRS 9, a debt instrument can be measured at amortized cost or at fair value;
- ▶ Amendments to IAS 19: Plan Amendment, Curtailment or Settlement;
- ▶ Amendments to IAS 28: Long-term interests in associates and joint ventures;
- ▶ Annual Improvements 2015-2017 Cycle - IFRS 3 Business Combinations, IFRS 11 Joint Arrangements, IAS 12 Income Taxes, IAS 23 Borrowing Costs

Those standards and interpretations did not have significant impact on the Company's financial statements.

5. New standards and interpretations issued but not yet effective

The new and amended standards and interpretations that are issued, but not yet effective, up to the date of issuance of the financial statements are disclosed below. The Company intends to adopt these new and amended standards and interpretations, if applicable, when they become effective.

- ▶ Interest Rate Benchmark Reform – Amendments to IFRS 9, IAS 39 and IFRS 7, effective from 1 January 2020.
- ▶ Definition of Material – Amendments to IAS 1 and IAS 8, effective from 1 January 2020.
- ▶ The Conceptual Framework for Financial Reporting, effective from 1 January 2020.
- ▶ Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture - Amendments to IFRS 10 and IAS 28
- ▶ Definition of a Business – Amendments to IFRS 3, effective from 1 January 2020
- ▶ Amendments to paragraphs 69 to 76 of IAS 1 Presentation of Financial Statements (the amendments) to specify the requirements for classifying liabilities as current or non-current.
- ▶ Amendment to IFRS 16 Leases Covid 19-Related Rent Concessions (issued on 28 May 2020) - effective from 1/06/2020
- ▶ IFRS 17 Insurance Contracts (issued on 18 May 2017); including Amendments to IFRS 17 (issued on 25 June 2020 – effective from 01/01/2023)
- ▶ Amendments to IFRS 4 Insurance Contracts – deferral of IFRS19 (issued on 25 June 2020) effective from 1/01/2021
- ▶ Amendments to IFRS 3 Business Combinations; IAS 16 Property, Plant and Equipment; IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets; Amendment is effective 1 January 2022.
- ▶ IAS 16 Property, Plant and Equipment prohibit a company from deducting from the cost of property, plant and equipment amounts received from selling items produced while the company is preparing the asset for intended use. Instead, a company will recognise such sales proceeds and related costs in profit or loss; Amendment is effective 1 January 2022.
- ▶ IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets specify which costs a company includes when assessing whether a contract will be loss-making. Amendment is effective 1 January 2022.
- ▶ Annual Improvements make minor amendments to IFRS 1 First-time Adoption of International Financial Reporting Standards, IFRS 9 Financial Instruments, IAS 41 Agriculture and the Illustrative Examples accompanying IFRS 16 Leases. Amendment is effective 1 January 2022.
- ▶ Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements: Classification of Liabilities as Current or Non-current (issued on 23 January 2020) – effective from 1/01/2022 (The IASB has issued an exposure draft to defer the effective date to 1 January 2023)

These amendments are not expected to have a significant impact on the Company's consolidated financial statements

6. Critical accounting estimates and assumptions

The preparation of the Company's financial statements requires management to make judgments, estimates and assumptions that affect the reported amounts of revenues, expenses, assets and liabilities, and the accompanying disclosures, and the disclosure of contingent liabilities. Uncertainty about these assumptions and estimates could result in outcomes that require a material adjustment to the carrying amount of assets or liabilities affected in future periods.

Judgments

In process of applying the Company's accounting policies, management has made the following judgement, which has the most significant effect on the amounts recognized in the financial statements.

Identifying performance obligations in a bundled sale of spare parts and parts replacement services

The Company provides parts replacement services that are sold bundled together with the sale of goods to a customer. The rendered services are a promise to transfer services in the future and are part of the negotiated exchange between the Company and the customer.

The Company determined that both the good and services are capable of being distinct. The fact that the Company regularly sells both goods and service on a stand-alone basis indicates that the customer can benefit from both products on their own. Consequently, the Company allocated a portion of the transaction price to the sale of goods and the rendered service based on relative stand-alone selling prices. The Company determines the stand-alone selling price at contract inception of the distinct good or service underlying each performance obligation in the contract and allocate the transaction price in proportion to those stand-alone prices.

6. Critical accounting estimates and assumptions (continued)

Estimates and assumptions

The key assumptions concerning the future and other key sources of estimation uncertainty at the reporting date, that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year, are described below.

The Company based its assumptions and estimates on parameters available when the financial statements were prepared. Existing circumstances and assumptions about future developments, however, may change due to market changes or circumstances arising beyond the control of the Company. Such changes are reflected in the assumptions when they occur.

Provision for expected credit losses of trade and other receivables

The Company uses a provision matrix to calculate ECLs for trade receivables. The provision rates are based on days past due for groupings of various customer segments that have similar loss patterns.

The provision matrix is initially based on the Company's historical observed default rates. The Company will calibrate the matrix to adjust the historical credit loss experience with forward-looking information. At every reporting date, the historical observed default rates are updated and changes in the forward-looking estimates are analyzed.

The assessment of the correlation between historical observed default rates, forecast economic conditions and ECLs is a significant estimate. The amount of ECLs is sensitive to changes in circumstances and of forecast economic conditions. The Company's historical credit loss experience and forecast of economic conditions may also not be representative of customer's actual default in the future. The information about the ECLs on the Company's trade and other receivables is disclosed in Note 10.

Warranty obligation and assets

A provision is recognised for expected warranty claims on products sold during the year, based on past experience of the level of repairs and replacements. The provision is an estimate calculated based on historical experience of the level of volumes, product mix, repair and replacement cost and represents management's best estimates of the amounts necessary to settle the Company's obligation on products sold as of each reporting date. As at 31 December 2019 the Company recognised warranty provision in amount of GEL 916 (2018: GEL 507) in its financial statements. The Company also recorded related asset of GEL 916 (2018: GEL 507) to recognize its contractual right to reimburse these warranty obligations from the respective manufacturer.

Determining the lease term of contracts with renewal and termination options - Company as lessee

The Company determines the lease term as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease if the lessee is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease, if it is reasonably certain not to be exercised.

The Company has the option, under some of its leases to lease the assets for additional terms of one to four years. The Company applies judgement in evaluating in weather it is reasonably certain to exercise the option to renew. That is, it considers all relevant factors that create an economic incentive for it to exercise the renewal. After the commencement date, the Company reassessed the lease term if there is a significant event or change in circumstances that is within its control and affects its liability to exercise (or not to exercise) the option of renewal. The Company included the renewal period as part of the lease term for leases of land and buildings, machinery and equipment.

The Company has also several lease contracts that include termination options. The Company applies judgement in evaluation weather it is reasonably certain to exercise the option of termination. The Company doesn't intend to use termination option for its lease contracts.

Estimating the incremental borrowing rate used for the calculation of lease liability.

The Company cannot readily determine the interest rate implicit in the lease, therefore, it uses its incremental borrowing rate (IBR) to measure lease liabilities. The IBR is the rate of interest that the Company would have to pay to borrow over a similar term, and with a similar security, the funds necessary to obtain an asset of a similar value to the right-of-use asset in a similar economic environment. The Company estimates the IBR using observable inputs (such as market interest rates) when available and is required to make certain entity-specific estimates.

7. Property, plant and equipment

	Land and buildings	Machinery and equipment	Office fixtures and vehicles	Other	Construction in progress	Total
Cost	8,229	1,746	837	533	15	11,360
Accumulated depreciation	(546)	(838)	(448)	(296)	–	(2,128)
Carrying amount at 31 December 2017	7,683	908	389	237	15	9,232
Additions	31	87	292	4	–	414
Disposals	–	(24)	(225)	–	–	(249)
Depreciation charge	(164)	(258)	(162)	(104)	–	(688)
Accumulated depreciation for disposals	–	17	26	–	–	43
Carrying amount at 31 December 2018	7,550	730	320	137	15	8,752
Cost	8,260	1,809	904	537	15	11,525
Accumulated depreciation	(710)	(1,079)	(584)	(400)	–	(2,773)
Carrying amount at 31 December 2018	7,550	730	320	137	15	8,752
Additions	136	173	765	28	–	1,102
Disposals	–	(40)	(188)	(1)	–	(229)
Depreciation charge	(165)	(236)	(152)	(72)	–	(625)
Accumulated depreciation for disposals	–	40	27	1	–	68
Carrying amount at 31 December 2019	7,521	667	772	93	15	9,068
Cost	8,396	1,942	1,481	564	15	12,398
Accumulated depreciation	(875)	(1,275)	(709)	(471)	–	(3,330)
Carrying amount at 31 December 2019	7,521	667	772	93	15	9,068

At 31 December 2019 the Company's land, buildings, machinery and equipment with carrying value at GEL 8,188 (2018: GEL 8,280) have been pledged to third parties as collateral for borrowings (refer to Note 18).

8. Right-of-use assets and lease liabilities

Total right-of-use assets of the Company is represented in land and buildings category.

	2019
Cost	2,428
Accumulated depreciation	(576)
As at 1 January	1,852
Depreciation expense	(120)
Cost	2,428
Accumulated depreciation	(696)
As at 31 December	1,732

Below are the carrying amounts of lease liabilities and the movements during the period:

	2019
As at 1 January	207
Accretion of interest	23
Payments	(15)
As at 31 December	215
Current	29
Non-current	186

8. Right-of-use assets and lease liabilities (continued)

The maturity analysis of lease liabilities is disclosed in note 19.

The following are the amounts recognized in profit or loss:

	2019
Depreciation expense of right-of-use assets	120
Interest expense on lease liabilities	23
Total amount recognized in profit or loss	143

9. Inventories

	31 December 2019	31 December 2018
Goods for resale (at lower of cost and net realizable value)	6,322	6,470
Other (at cost)	470	311
Total inventories	6,792	6,781

At 31 December 2019 the Company's inventories, amounting to GEL 6,792 (2018: GEL 6,781) have been pledged to third parties as collateral for borrowings (refer to Note 18).

10. Trade and other receivables

	31 December 2019	31 December 2018
Trade receivables	3,007	4,354
Other receivables	42	33
Less provision for expected credit losses	(109)	(113)
Total trade and other receivables	2,940	4,274

Analysis by credit quality of financial assets within trade and other receivables for the Company as at 31 December 2019 is as follows:

	Current	<31 days	31-93 days	93-186 days	186-341 days	>341 days	Total
Estimated total gross carrying amount at default	831	957	398	97	313	453	3,049
Expected credit loss	3	1	1	5	9	90	109
Expected loss rate	0%	0%	0%	5%	3%	20%	4%

Most of the receivables, overdue more than 180 days are from the entities under common control. Most of those receivables were repaid during 2020.

Analysis by credit quality of financial assets within trade and other receivables for the Company as at 31 December 2018 is as follows:

	Current	<31 days	31-93 days	93-186 days	186-341 days	>341 days	Total
Estimated total gross carrying amount at default	178	2,830	187	762	216	214	4,387
Expected credit loss	7	4	4	33	22	43	113
Expected loss rate	4%	0%	2%	4%	10%	19%	3%

Movements in the provision for expected credit losses are as follows:

	31 December 2019	31 December 2018
Provision for expected credit losses at 1 January	113	70
Effect of adoption of new accounting standard	—	(49)
charge for the year	—	112
Utilization of allowance of expected credit losses	(4)	(20)
Provision for expected credit losses at 31 December	109	113

11. Cash and cash equivalents

	31 December 2019	31 December 2018
Current accounts with banks	5,929	714
Restricted cash	278	7
Cash on hand	19	8
Cash in transit	1	138
Total cash and cash equivalents	6,227	867

Major cash and cash equivalents balances are held by the Company with Georgian commercial bank, having Standard and Poor's and Fitch rating of BB-.

Current accounts earned interest at annual 1%-7%. In 2019. Interest income on deposits amounted to GEL 39 (2018: GEL 27).

12. Borrowings

	31 December 2019	31 December 2018
Loans received – principal	15,817	17,323
Non-current borrowings	15,817	17,323
Loans received – principal	6,151	6,419
Loans received – interest accrued	226	118
Current borrowings	6,377	6,537
Total borrowings	22,194	23,860

The table below summarizes outstanding loans received as at 31 December 2019:

Original currency	Agreement date	Maturity date	Lender	Outstanding balance
GEL	2019	2020-2025	Georgian commercial bank	22,194
				22,194

The table below summarizes outstanding loans received as at 31 December 2018:

Original currency	Agreement date	Maturity date	Lender	Outstanding balance
USD	2018	2019-2024	Georgian commercial bank	23,859
GEL	2018	2019	Georgian commercial bank	1
				23,860

For details of assets pledged for bank loans as collateral and discussion of compliance with covenants refer to Note 18.

Movements in borrowings were as follows:

	2019	2018
At 1 January	23,860	24,313
Receipts from borrowings	27,251	27,441
Interest expense	2,313	2,215
Interest payments	(2,202)	(2,256)
Principal repayments	(29,864)	(28,794)
Foreign exchange loss, net	836	941
At 31 December	22,194	23,860

13. Trade and other payables

	31 December 2019	31 December 2018
Accrued employee benefit costs	527	341
Trade payables	148	466
Accrual for liabilities and charges	–	179
Other	26	–
Total trade and other payables	701	986

14. Revenue from contract with customers

	2019	2018
Revenue from sales of goods	153,381	128,211
Revenue from rendered services	2,383	1,862
Total revenues	155,764	130,073

The Company has recognized the following revenue-related trade receivables and contract liabilities:

	31 December 2019	31 December 2018
Trade receivables (Note 10)	2,940	4,274
Contract liabilities	9,030	1,559

Accounts receivable are recognized when the right to consideration becomes unconditional. Contract liabilities are received consideration from the customers and represent the Company's obligation to transfer goods to these customers.

Contract liabilities of the Company in the amount of GEL 9,030 is expected to be recognised as revenue in 2020 related to performance obligations that are unsatisfied at the reporting date. In 2019, the Company recognized as revenue GEL 1,559 that was included under contract liabilities at the beginning of the reporting period.

15. Cost of sales

	2019	2018
Cost of goods sold at a point of time	(143,504)	(118,432)
Cost of services rendered over time:		
Staff costs	(1,860)	(1,249)
Depreciation charge	(303)	(333)
Consumable materials used	(240)	(178)
Purchased services	(73)	(60)
Repair and maintenance	(37)	(28)
Other costs	(42)	(19)
Total cost of sales	(146,059)	(120,299)

16. General and administrative expenses

	2019	2018
Staff costs	(1,735)	(1,765)
Taxes other than on income	(423)	(414)
Office expense	(378)	(316)
Depreciation and amortisation	(328)	(360)
Utility	(179)	(166)
Depreciation expense of right-of-use assets	(120)	–
Professional services	(84)	(87)
Business trip expense	(65)	(39)
Rent expense	(64)	(137)
Security	(40)	(37)
Repair and maintenance	(40)	(16)
Communication expense	(37)	(34)
Bank Charges	(28)	(14)
Fuel expense	(17)	(3)
Other expenses	(65)	(82)
Total general and administrative expenses	(3,603)	(3,470)

17. Finance costs

	2019	2018
Interest expenses (Note 12)	(2,313)	(2,215)
Foreign exchange losses, net	(613)	(660)
Commission expenses	(42)	(51)
Interest expense on lease liabilities	(23)	–
Total finance costs	(2,991)	(2,926)

18. Contingencies and commitments

Tax legislation

The taxation system in Georgia is relatively new and is characterized by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are often unclear, contradictory and subject to varying interpretation by different tax authorities. Taxes are subject to review and investigation by a number of government bodies, which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges.

Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on the financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

Assets pledged

The following assets were pledged as collateral towards the borrowings from banks (Note 12):

	31 December 2019	31 December 2018
Land and buildings (Notes 7, 12)	7,521	7,550
Machinery and equipment (Notes 7, 12)	667	730
Inventories (Notes 9, 12)	6,792	6,781

Guarantees

The Company, its Parent and entities under common control entered into guarantee agreements to guarantee obligation of each other toward the bank. The Company has issued financial guarantee only in favor of the Parent. The guarantees are irrevocable assurances that the Company will make payments if the Parent cannot meet its obligations. The Company has not guaranteed any obligation of third parties.

18. Contingencies and commitments (continued)

The following guarantees were issued in thousands of US Dollars and presented in GEL:

Issuer	Beneficiary – related parties	31 December 2019	31 December 2018
		Amounts at risk	Amounts at risk
Toyota Center Tegeta LLC	Tegeta Motors LLC	49,574	71,586

Movements in the financial guarantee issuedis as follows:

	2019	2018
Financial guarantees at 1 January	1,177	–
Financial guarantees issued	–	1,177
Gain recognized from unwinding of provision	(354)	–
Financial guarantees at 31 December	823	1,177

During 2019 the Tegeta Motors LLC repaid part of the borrowings, respectively the Company remeasured provision for the guarantee and recognized gain of GEL 354. The gain is included in finance income.

Guarantee received by the Company represent integral part of related loan agreements, and therefore are not accounted for separately

Compliance with contractual covenants

The Company is subject to certain covenants related primarily to its bank loans (Refer to Note 12). Non-compliance with such covenants may result in negative consequences for the Company including growth in the cost of borrowings and declaration of default. As at 31 December 2019, the Company was in compliance with all the contractual covenants, except certain financial covenants under loan agreements with a Georgian commercial bank, from which the Company received the waiver for the total amount of the loans as of 31 December 2019.

19. Financial risk management

The Company's principal financial liabilities comprise borrowings and trade and other payables. The main purpose of these financial liabilities is to raise finances for the Company's operations and investing activities. The Company has trade and other receivables and cash and cash equivalents that arrive directly from its operations.

The Company is exposed to credit risk, foreign currency risk, liquidity risk and interest rate risk.

Credit risk

Credit risk is the risk that a counterparty will not meet its obligations under a financial instrument or customer contract, leading to a financial loss. The Company is exposed to credit risk from its operating activities (primarily trade receivables) and from its financing activities, including deposits with banks.

The Company's maximum exposure to credit risk by class of assets is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position.

	31 December 2019	31 December 2018
Trade receivables	2,940	4,274
Loans issued	2,008	–
Cash in bank and cash in transit	6,227	867
Total maximum exposure to credit risk	11,175	5,141

Trade receivables

The Company has established a credit quality review process to provide early identification of possible changes in the creditworthiness of counterparties, including regular analysis of debt service and ageing of receivables. Counterparty limits are established by the use of a credit terms. The credit quality review process allows the Company to assess the potential loss as a result of the risks to which it is exposed and take corrective actions.

19. Financial risk management (continued)

An impairment analysis is performed at each reporting date using a provision matrix to measure expected credit losses. The provision rates are based on days past due for groupings of various customer segments with similar loss patterns. The calculation reflects the probability-weighted outcome, the time value of money and reasonable and supportable information that is available at the reporting date about past events, current conditions and forecasts of future economic conditions. Generally, trade receivables are written-off if past due for more than one year and are not subject to enforcement activity. The Company does not usually hold collaterals or letters of credit.

The Company's management reviews ageing analysis of outstanding trade receivables and follows up on past due balances. Management therefore considers it appropriate to provide ageing and other information about credit risk as disclosed in Note 10.

Cash on current account and short term deposits

The Company manages the credit risk by depositing the majority of available cash with well-known banks in Georgia. Management of the Company continually monitors the status of the banks where deposits are maintained, also status of major customers and respective receivables are monitored on daily bases.

The Company has no significant concentrations of credit risk since the customers portfolio is diversified among a large number of customers, both private individuals and companies. Although collection of receivables could be influenced by economic factors, management believes that there is no significant risk of loss to beyond the provisions already recorded in the financial statements.

Market risk

Market risks arise from open positions in (a) foreign currencies and (b) interest bearing liabilities all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Sensitivities to market risks included below are based on a change in a factor while holding all other factors constant. In practice this is unlikely to occur and changes in some of the factors may be correlated – for example, changes in interest rate and changes in foreign currency rates.

Currency risk

The Company is exposed to currency risk to the extent that there is a mismatch between currencies in which sales, purchases and borrowings are denominated and the respective functional currencies of Company. The functional currencies of Company are primarily the Georgian Lari (GEL). The currencies in which these transactions primarily are denominated are USD, EUR, Pound Sterling and Japanese Yen of which transactions in USD and EUR are most significant.

The table below summarizes the Company's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

	31 December 2019			31 December 2018		
	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position
US Dollars	8,905	69	8,974	963	(23,867)	(22,904)
Euros	65	–	65	188	(20)	168

The following table presents sensitivities of profit and loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Company with all other variables held constant:

	2019 Impact on profit or loss	2018 Impact on profit or loss
US Dollar strengthening by 10%	897	(2,290)
US Dollar weakening by 10%	(897)	2,290
Euro strengthening by 10%	7	17
Euro weakening by 10%	(7)	(17)

The Company's exposure to currency risk at the end of the reporting period is not representative of the typical exposure during the year.

19. Financial risk management (continued)

Interest rate risk

The Company takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. The table below summarizes the Company's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the financial assets and liabilities at carrying amounts, categorized by the earlier of contractual interest, reprising or maturity dates.

	31 December 2019	31 December 2018
Borrowings	22,194	23,860

A reasonably possible change of 100 basis points in interest rates at the reporting date would have affected profit or loss by GEL 222 (2018: GEL 239). This analysis assumes that all other variables, in particular foreign currency rates, remain constant.

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities that are settled by delivering cash or another financial asset. The Company's approach to managing liquidity is to ensure, as far as possible, that it will always have sufficient liquidity to meet its liabilities when due, under both normal and stressed conditions, without incurring unacceptable losses or risking damage to the Company's reputation.

The Company ensures that it has sufficient cash on demand to meet expected operational expenses for a period of three months, including the servicing of financial obligations; this excludes the potential impact of extreme circumstances that cannot reasonably be predicted, such as natural disasters.

The table below shows liabilities by their remaining contractual maturity. When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period.

The following are the remaining contractual maturities of financial liabilities at the 31 December 2019. The amounts are gross and undiscounted, and include estimated interest payments and exclude the impact of netting agreements.

	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	419	836	7,541	18,020	3,379	30,195
Lease liabilities	9	4	17	89	439	558
Trade and other payables	701	—	—	—	—	701
Total future payments	1,129	840	7,558	18,109	3,818	31,454

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2018 is as follows:

	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	Over 5 years	Total
Borrowings	369	768	6,789	15,098	6,232	29,256
Trade and other payables	986	—	—	—	—	986
Total future payments	1,355	768	6,789	15,098	6,232	30,242

The Company does not have formal objectives set in respect of management of capital.

Fair value of financial instruments

Fair value of financial assets and financial liabilities approximates carrying value.

For financial assets and financial liabilities that are liquid or having a short term maturity (less than twelve months), and for the financial liabilities with floating interest rates, it is assumed that the carrying amounts approximate to their fair value.

The fair value of borrowings with fixed interest rates is estimated by discounting future cash flows using rates currently available for loans on similar terms, credit risk and remaining maturities.

20. Balances and transactions with related parties

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

At 31 December 2019, the outstanding balances with related parties were as follows:

	The Parent	Key management	Other related parties
Trade receivables (Note 10)	–	6	1,699
Loans issued	2,008	–	–
Prepayments	–	–	60
Trade and other payables (Note 13)	(63)	–	(14)
Salary payable	–	(238)	–

At 31 December 2018, the outstanding balances with related parties were as follows:

	The Parent	Key management	Other related parties
Trade receivables (Note 10)	–	7	2,706
Trade and other payable	(240)	–	(1)
Salary payable	–	(95)	–

Other related parties mainly represent entities and/or individuals related to the owners of the Company.

The transaction amounts with related parties for the year ended 31 December 2019 were as follows:

	The Parent	Key management	Other related parties
Sale of goods	291	3	52,792
Revenue from services rendered	43	–	39
Purchases of goods for resale	(1,137)	–	(1,631)
Purchases of property and services	(63)	–	–
Rent expense (Note 16)	(33)	–	(31)
Salaries and bonuses	–	(432)	–
Income recognised on financial guarantees	354	–	–

The transaction amounts with related parties for the year ended 31 December 2018 were as follows:

	The Parent	Key management	Other related parties
Sale of goods	1,001	49	19,312
Revenue from services rendered	17	4	156
Purchases of goods for resale	(1,201)	–	(2,361)
Purchases of property and services	(37)	–	–
Purchases of other services	–	–	(47)
Rent expense (Note 16)	(16)	–	–
Salaries and bonuses	–	(513)	–
Financial guarantee obligation issued	(1,177)	–	–

21. Subsequent events

COVID -19

Due to the recent transient development of the coronavirus pandemic (the COVID-19), many countries, including Georgia, introduced quarantine measures, which had a significant impact on the level and scale of business activities of market participants. It is expected that both the pandemic itself and measures to minimize its consequences can affect the activities of companies from various industries. The Company regards this pandemic as a non-adjusting event after the reporting period, the quantitative effect of which cannot be estimated at the moment with a sufficient degree of confidence.

Due to outbreak of the COVID – 19 the Company’s operations were partially terminated, particularly sales of light vehicles were not allowed and respectively the Company’s showroom was closed in April. On the other hand the Company continued to provide service to automotive sector, as rendering such type service was allowed by the authorities.

As the Company meets all the mentioned regulations and has also adopted distance services - Toyota Comfort that allowed the Company to provide service to its customers considering all the restrictions and recommendations from the authorities, and enabled the Company to stay operational during the quarantine period. The Company entered the current crisis period in good financial health and acted prudently to mitigate the impact of the lockdown and associated situation. Due to good amount of prepaid stock, the Company was able to supply goods to its clients, on another hand sufficient human resources, high organizational standards, enabled the Company to meet regulations and all safety precautions.

As of the date of this financial statements, most of the restrictions are cancelled, and the Company fully restarted its operations. The remaining part is expected to be removed in the near future, which will give the Country opportunity to continue its economic operations in a normal pace, however it must be noted that in case of second wave of COVID 19, overall degree of uncertainty is high, and its actual impact on the economy and the Company’s business is difficult to estimate.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორებს

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ (შემდგომში „კომპანია“) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 28 სექტემბერს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს ამგვარ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავიტარებთ მმართველობით ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 30 სექტემბერი

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ პარტნიორებს

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ (შემდგომში „კომპანია“) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 28 სექტემბერს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს ამგვარ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია მმართველობით ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

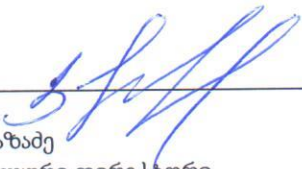
შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

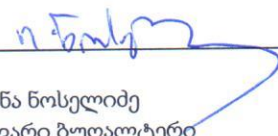
2020 წლის 30 სექტემბერი

„შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

2019 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება

კობა ბაზაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

„შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“

2019 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება

კობა ბაზაძე
გენერალური დირექტორი

ირინა ნოსელიძე
მთავარი ბუღალტერი

სარჩევი

„კომპანიის“ მიმოხილვა და ისტორია	3
„კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	4
კორპორატიული მართვა	6
საავტომობილო პარკის მიმოხილვა საქართველოში	7
ბიზნესი და ოპერაციები	8
სამომავლო გეგმები	10
„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ინფორმაცია.....	11
ფინანსური შედეგების მიმოხილვა.....	12

„კომპანიის“ მიმოხილვა და ისტორია

შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტას მიმოხილვა

შპს ტოიოტა ცენტრი თეგეტა იაპონური ბრენდის Toyota-ს ოფიციალურ დილერი და ავტორიზებული სერვის ცენტრია საქართველოში.

2013 წელს „თეგეტა მოტორსსა“ და „ტოიოტა კავკასიას“ შორის ურთიერთთანამშრომლობის შეთანხმება შედგა და 2013 წლის 26 აგვისტოს დაფუძნდა „TOYOTA CENTER TEGETA“. 2014 წელს კომპანიამ „ტოიოტა კავკასიისგან“ ტოიოტას დილერისა და ავტორიზებული სერვისცენტრის სტატუსი მიიღო. კომპანია მონობრენდულია და მისი მომსახურება სრულიად ტოიოტას ბრენდის ავტომობილებზეა ფოკუსირებული.

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტა" არის "თეგეტა მოტორსის" შვილობილი კომპანია. ამ ეტაპზე კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს უახლესი მოდელების ავტომობილებს, მხოლოდ ორიგინალ ავტოსათადარიგო ნაწილებს, აქსესუარებს და ავტო ტექ.მომსახურებას.

2017 წლიდან, ტოიოტა ცენტრი თეგეტამ დაწერა ტოიოტას კონცეპტი - Toyota Plus, რომელიც მოიაზრებს, მეორადი ტოიოტას მარკის ავტომობილების რეალიზებას. ასევე, ამ კონცეპტის ქვეშ, შესაძლებელია კლიენტისაგან მეორადი ავტომობილის ჩაბარება და თანხის სხვაობის დამატების შემთხვევაში ახალი ავტომობილის გადაცემა.

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტას" 2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით დასაქმებული ჰყავდა 100-მდე ადამიანი.

გარემოს დაცვის მენეჯმენტი

კომპანიის მისიაა საქმიანობა წარმართოს ისე, რომ გაუფრთხილდეს და ზიანი არ მიაყენოს გარემოს, რისთვისაც უზრუნველყოფს ეკოლოგიური მიმართულებით წარმოქმნილი უარყოფითი ზეგავლენის პრევენციას.

გარემოს დაცვის მიმართულებით კომპანიის მიზანია:

- ტექნიკური ინფრასტრუქტურისა და შიდა პროცესების გაუმჯობესებაზე მუდმივად ზრუნვა;
- პერსონალის კვალიფიკაციის, მოტივაციისა და გაცნობიერების/ჩართულობის ამაღლება;
- ქვეყანაში მოქმედი ნორმატიული და საკანონმდებლო აქტების დაცვა;
- მენეჯმენტის სისტემის ფუნქციონირების მუდმივი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულებით რისკების შემცირება.

„ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“ როგორც თეგეტა მოტორსის შვილობილი კომპანია ზრუნავს საკუთარ იმიჯზე, ადგილობრივ და საერთაშორისო პარტნიორთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ნდობის მოპოვებაზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მისი საქმიანობიდან და სოციალური პასუხისმგებლობიდან გამომდინარე, ის ვალდებულია იღებდეს, ადგილობრივი საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვით, მუდმივად გაუმჯობესოს გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემა და მისი ფუნქციონირების ეფექტურობა, რაც ძირითად საფუძველს წარმოადგენს შიდა მოხმარების ბუნებრივი რესურსების გაფრთხილებისა და მაქსიმალურად დაზოგვისათვის.

„კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტას" საქმიანობა კონცენტრირებულია საქართველოში. ვინაიდან ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე, მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები-სავალუტო რისკები.

კომპანია საკრედიტო რისკს გასწევს იქედან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვისა და სესხების ვალუტებსა და კომპანიის სამუშაო ვალუტებს შორის. კომპანიის სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უმეტესწილად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო, ბრიტანული გირვანქა-სტერლინგი და იაპონური იენი. აქედან, ყველაზე მნიშვნელოვანია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში. კომპანიამ 2019 წელს მოახდინა ვალუტაში არსებული სესხების გალარება, რითაც დიდწილად შეამცირა სავალუტო რისკები.

COVID – 19-თან დაკავშირებით ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების გამო, მრავალმა ქვეყანამ, მათ შორის საქართველომ, საკარანტინო ღონისძიებები გაატარა, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა ბაზრის მონაწილეთა ბიზნეს საქმიანობების დონესა და მასშტაბებზე. მოსალოდნელია, რომ თავად პანდემიამ და მისი შედეგების შესუსტებისთვის გატარებულმა ღონისძიებებმა იმოქმედონ სხვადასხვა მრეწველობაში მოღვაწე კომპანიების საქმიანობებზე.

მიუხედავად იმისა, რომ კორონავირუსის გავრცელებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია კომპანიის ოპერაციებზე, 2020 წლის მარტის შემდეგ მნიშვნელოვანი არასტაბილურობა დაფიქსირდა საფონდო, საქონლის და ვალუტის ბაზრებზე. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ COVID-19-ის მეორე ტალღის შემთხვევაში, განუსაზღვრელობის მაღალი დონის გამო, ეკონომიკასა და კომპანიის საქმიანობაზე მისი ფაქტობრივი გავლენის შეფასება რთულია.

¹ დეტალური ინფორმაცია კომპანიის მიერ ფინანსური რისკების მართვის შესახებ მოცემულია 2019 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

კორპორატიული მართვა

არსებული სტრუქტურის სრულყოფის მიზნით, „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ დედა კომპანიამ - „თეგეტა მოტორსმა“ ითანამშრომლა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან (IFC) და მიიღო სიღრმისეული რეკომენდაციები კორპორატიული მართვის კუთხით და მიღებული რეკომენდაციები დანერგა შვილობილ კომპანიებშიც. მენეჯმენტის განცხადებით, კომპანიაში განსაზღვრულია კორპორატიული მართვის სხვადასხვა პროცესები, რომლებიც არეგულირებს მარაგების, სავაჭრო მოთხოვნების და ვალდებულებების მართვას, ხელშეკრულებების და ახალი პროექტების მენეჯმენტს.

საავტომობილო პარკის მიმოხილვა საქართველოში¹

ავტოპარკი საქართველოში ყოველწლიურად იზრდება. ზრდის მაჩვენებელი 2019 წელს 4,1% იყო, ხოლო რეგისტრირებულ ავტომობილთა ჯამური რაოდენობა 1.376 მილიონი იყო. 2019 წლის მდგომარეობით ავტომობილების 69.3% მსუბუქია, 12.9% მსუბუქი მაღალი გამავლობის (SUV), 7,4% სატვირთო, 3.9% სამგზავრო, 2,8% სასოფლო-სამეურნეო, ხოლო დანარჩენი 3,7% წარმოადგენს მოტოტრანსპორტს, სპეციალიზებულ ავტოტრანსპორტს და სხვა ტიპის ავტოტრანსპორტს. 4 წლამდე ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის მხოლოდ 2,2%-ს შეადგენს, 4-6 წლამდე ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის მხოლოდ 3,8%-ს შეადგენს, ხოლო 20 წელზე მეტი ასაკის ავტოსატრანსპორტო საშუალებები ავტოპარკის 48,3%-ს, 2019 წლის ახალი მსუბუქი ავტომობილების გაყიდვებში ტოიოტას მარკის ავტომობილი ლიდერია.

¹ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

ბიზნესი და ოპერაციები

შპს "ტოიოტა ცენტრი თეგეტა" ამ ეტაპზე მომხმარებელს სთავაზობს უახლესი მოდელების ავტომობილებს, მხოლოდ ორიგინალ ავტოსათადარიგო ნაწილებს, აქსესუარებს და ავტო ტექ.მომსახურებას.

ტოიოტა ცენტრი თეგეტა, 2019 წლის განმავლობაში ბაზარზე წარმოდგენილი იყო შემდეგი სამოდელიო ხაზით:

- Toyota Corolla;
- Toyota Corolla Hybrid;
- Toyota Camry;
- Toyota Camry Hybrid;
- Toyota Prius;
- Toyota RAV4;
- Toyota RAV4 Hybrid;
- Toyota Fortuner;
- Toyota Fortuner Turbo Diesel;
- Toyota C-HR
- Toyota C-HR Hybrid;
- Toyota Land Cruiser 150 Prado;
- Toyota Land Cruiser 200;
- Toyota Land Cruiser 70 series;
- Toyota Coaster;
- Toyota Hilux;

2020-ში სამოდელიო რიგს დაემატება და განახლდება:

- Toyota Highlander;
- Toyota Fortuner
- Toyota Hilux

გარდა ავტომობილების გაყიდვებისა, ტოიოტა ცენტრი თეგეტა მომხმარებლებს, ასევე, სთავაზობს: ავტო სათადარიგო ნაწილებს, საბურავებს, ზეთებს, აკუმულატორებს, საავტომობილო აქსესუარებს.

ტოიოტა ცენტრი თეგეტა მომხმარებლებს სთავაზობს მსუბუქი ავტომობილების სერვისის სრულ სპექტრს. ტოიოტა ცენტრი თეგეტას სერვისის თანამშრომლები პერიოდულად გადიან კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებს Toyota-ს სტანდარტების შესაბამისად და კურსის წარმატებით გავლისას ენიჭებათ შესაბამისი საერთაშორისო სერტიფიკატი და გრადაცია, რომელიც ყოველწლიურად უნდა განახლდეს. ასევე, ტოიოტა ცენტრი თეგეტას სერვისი ფასდება ტოიოტას მიერ TSM (Toyota Service Management) სერტიფიკატით, რომელის შეფასებაც ხდება პერიოდულად და ფასდება სერვისში ბიზნეს პროცესები. სერვისცენტრი დაკომპლექტებულია თანამედროვე მანქანა-დანადგარებით. ტოიოტა ცენტრი თეგეტა კორპორატიულ და საცალო მომხმარებელს ავტოტექნომსახურების სრულ ასორტიმენტს სთავაზობს, ავტორიზებული პროგრამების მეშვეობით, რაც მოიცავს:

- ვულკანიზაცია;
- სავალი ნაწილის შეკეთება;
- ელ. სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- ძრავის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- თვლების შეყრის გასწორება;
- დისკების გასწორება;
- ძრავში ზეთის შეცვლა;
- ავტომატურ კოლოფში ზეთის შეცვლა;
- წინა მაშუქების გასწორება სტენდზე;
- გადაცემათა კოლოფის შეკეთება;
- საწვავი სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- სამღებრო და სათუნუქე სამუშაოები;
- რეცხვა;

2019 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

2019 წელი განსხვავებით სხვა წლებისგან გამოირჩეოდა რეალიზაციების გაზრდის კუთხით, რაშიც დიდი როლი ითამაშა ჰიბრიდული ავტომანქანების დამატებამ ტოიოტას სამოდელო რიგში და კორპორატიულ სეგმენტზე დიდი მოცულობის გაყიდვებმა.

2019 წელს კომპანიამ გააფართოვა სამღებრო-სათუნუქე სერვისი, რამაც ხელი შეუწყო სერვისის შემოსავლების ზრდას;

2019 წელს მნიშვნელოვნად გაიზარდა Toyota plus-ის რეალიზაცია;

2019 წელს კომპანიამ „ტოიოტა კავკასიასთან“ ერთად შეიმუშავა პროდუქტი „ტოიოტა კასკო“ რაც გულისხმობს ცენტრში გაყიდული ავტომობილების დაზღვევას.

2019 წელს კომპანიაში დაინერგა:

- კლიენტთა კმაყოფილების კვლევა;

სამომავლო გეგმები

შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“ 2020 წლის განმავლობაში მიზნად ისახავს:

- კორპორატიულ ორგანიზაციებთან არსებული რესურსის უფრო მეტად ათვისებას;
- მეორადი ავტომობილების გაყიდვის კუთხით - მეტ აქტიურობას, განსაკუთრებით კორპორატიულ სეგმენტში ავტო პარკების ჩანაცვლების კუთხით;
- „ტოიოტა კასკო“-ს პროექტის გაშვება.
- ლოიალურობის ბარათების გამოშვება (Toyota Card);
- CRM (მომხმარებელთან ურთიერთობის მენეჯმენტი) ტექნოლოგიის განახლებას, რომლის მიზანია არსებულ და პოტენციურ მომხმარებლებთან ურთიერთობის უკეთესი მართვა, შემდგომ ბიზნესის შედეგების გასაზრდელად.

„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ინფორმაცია

„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ანგარიშგება წარმოებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიხედვით. ამ დოკუმენტში წარმოდგენილი 2018 და 2019 ფისკალური წლების ფინანსური ანგარიშგებები აუდიტორულად შემოწმებულია დიდი ოთხეულის წევრი აუდიტორული კომპანიების მიერ.

ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

შემოსავლები, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება და საერთო მოგება

2019 წელს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტას“ გაყიდვებმა 155.764 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 19,8%-ით აღემატებოდა წინა წლის შედეგს, 2018 წლის გაყიდვები 130,07 მილიონი იყო. საერთო მოგებამ 2019 წელს 9.7 მილიონი ლარი შეადგინა, რითაც 2018 წლის მონაცემებს 0,7%-ით ჩამორჩება. რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულების უფრო მეტად ზრდა შემოსავლებთან შედარებით, გამოწვეულია უცხოური ვალუტის კურსების გაზრდით და მარჟების შემცირებით ბაზარზე კონკურენციიდან გამომდინარე.

(ათას ლარში)	2019	2018
შემოსავლები	155,764	130,073
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(146,059)	(120,299)
საერთო მოგება	9,705	9,774
საერთო მოგების მარჟა	6.2%	7.5%

საოპერაციო ხარჯები და მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან

2019 წელს საოპერაციო მოგებამ 5.16 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 12% -ით ნაკლებია 2018 წლის საოპერაციო მოგებაზე.

(ათას ლარში)	2019	2018
შემოსავლები	155,764	130,073
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(146,059)	(120,299)
საერთო მოგება	9,705	9,774
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	595	412
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(3,603)	(3,470)
კომერციული ხარჯები	(1 174)	(450)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(360)	(366)
საოპერაციო მოგება	5,163	5,900
საოპერაციო მოგების მარჟა	3.3%	4.5%

საოპერაციო მოგების შემცირება პირველ რიგში გამოწვეულია მარჟის კლებით და საოპერაციო ხარჯების გაზრდით. საოპერაციო მოგების მარჟის შემცირება ასევე გამოწვეულია უცხოური ვალუტის კურსების ზრდის გამო.

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 2019 წელს 3.8%-ით გაიზარდა და 3.6 მილიონი ლარი შეადგინა. 2018 წელს ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 3.47 მილიონ ლარს შეადგენდა. რაც შეეხება კომერციული ხარჯების ზრდას - გამოწვეულია კომპანიის შემოსავლების დიდი ზრდით.

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (ათას ლარში)	2019	2018
პერსონალის ხარჯი	(1,735)	(1,765)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(423)	(414)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(328)	(360)
ცვეთა გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებზე	(120)	-
საოფისე ხარჯი	(378)	(316)
კომუნალური ხარჯი	(179)	(166)
საიჯარო ხარჯი	(64)	(137)
პროფესიონალური მომსახურებები	(84)	(87)
სამიწვინებო ხარჯი	(65)	(39)
უსაფრთხოება	(40)	(37)
საკომუნიკაციო ხარჯი	(37)	(34)
სხვა ხარჯები	(150)	(115)
სულ	(3,603)	(3,470)

ფინანსური შემოსავალი / (ხარჯი) და წმინდა მოგება

„ტოიოტა ცენტრ თეგეტას“ ფინანსური ხარჯი უმეტესწილად წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯს კომპანიის საბანკო ვალებსა და სხვა ინსტრუმენტებზე. 2019 წელს დაფიქსირდა ზარალი საკურსო სხვაობიდან 613 ათასი ლარი, რაც გამოწვეული იყო 2019 წლის ბოლოს ლარის გაუფასურებით 2018 წლის ბოლოს არსებულთან ფაქტთან შედარებით (2018 – 2.6766 vs 2019 – 2.8677).

(ათას ლარში)	2018	2019
შემოსავლები	130,073	155,764
საოპერაციო მოგება	5,900	5,163
საპროცენტო შემოსავალი	149	393
საპროცენტო ხარჯი	(2,215)	(2,336)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული შემოსულობა / (ზარალი)	(660)	(613)
საკომისიო ხარჯები	(51)	(42)
მოგება დაბეგვრამდე	3.123	2.565
მოგების გადასახადის შეღავათი / (ხარჯი)	(-)	(34)
წმინდა მოგება	3.123	2.531
წმინდა მოგების მარჟა	2.4%	1.6%